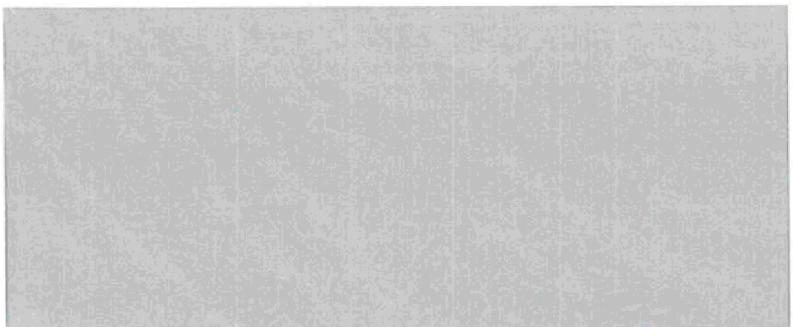

PostNL
Port Betaald
Port Payé
Pays-Bas

GO1PP 2509LUS01

RECEIVED
OCT 10 2011
NATIONAL
OMBUDSMAN

de Nationale ombudsman
Postbus 93122, 2509 AC Den Haag

00009

Notitie ter beantwoording van uw vraag over de antwoorden op Kamervragen "papieren inkomen" problematiek:

U wil graag weten welke oplossing in het verschiet ligt.

We hebben ter oplossing al minimaal 8 oplossingsvarianten bezien voor een structurele oplossing.

Het is een wat technisch verhaal.

Er zijn 3 oplossingen die -buiten een oplossing voor de "oude gevallen"- in beeld zijn.

1. Er is de oplossing "**Bijzonder geval**" die in de toeslagensfeer valt. Je regelt dan (in de Awir) dat de op grond van het besluit bijstand zelfstandigen (Bbz) verstrekte gift buiten het toetsinkomen voor de toeslagen valt als een bijzonder geval. Financiën en VWS zijn mordicus tegen vanwege vergroting complexe regels en de precedentwerking. Gemeenten zouden deze oplossing wel graag willen.

2. Er is de oplossing "**Bijzondere bijstand**" die in de bijstandssfeer zit. Je regelt dan dat gemeenten in deze gevallen bijzondere bijstand verstrekken. SZW en BZK zijn tegen deze oplossing. BZK en ook gemeenten willen de oplossing slechts als er geld op tafel komt. SZW is tegen omdat bijzondere bijstand niet voor deze gevallen bedoeld is. Bijzondere bijstand is (artikel 49 Participatiewet) uitsluitend bedoeld voor het vergoeden van kosten die op grond van individuele omstandigheden en naar het oordeel van het college niet uit de eigen middelen kunnen worden voldaan. Formeel juridisch is het niet mogelijk om bijzondere bijstand voor gederfde toeslagen te verstrekken. Het betreft immers geen vergoeding voor kosten maar het verstrekken van een toeslag op inkomen. Het rijk kan gemeenten ook niet dwingen om bijzondere bijstand te verstrekken in al deze gevallen. Naar onze mening vormt deze oplossing geen structurele oplossing.

3. Tot slot is er een oplossing "**Eindheffing**" in de fiscale sfeer. Je regelt dan fiscaal dat de gift niet langer fiscaal inkomen is en dus ook niet tot het toetsinkomen voor de toeslagen behoort. Dit is de zuiverste oplossing. De gemeenten die eerder geraadpleegd zijn over deze oplossing (Den Haag, Amsterdam, Rotterdam) waren tegen deze oplossing omdat met deze oplossing het papieren inkomen probleem voor de groep van 1500 Bbz- ers is verholpen, maar een nieuwe grotere groep wordt gedupeerd. Deze groep (circa 3000 Bbz- ers) kan dan niet langer de belasting (loonheffing) over de gift die de gemeenten afdraagt, terugvragen vanuit de ondernemersfaciliteiten (via de zelfstandigenaftrek). De oplossing is bedacht door Financiën. SZW staat er niet afwijzend tegen en ziet die belastingteruggaaf als onbedoeld voordeel omdat de gemeente deze afdraagt en niet de ondernemers in de Bbz. Toch kan het wel gaan om veel geld.

Financiën wil nog wel met SZW praten over oplossing 2 (Bijzondere bijstand). Dit gesprek dient nog plaats te vinden, maar SZW vindt dit geen goede oplossing. Gemeenten hebben toch al te weinig geld voor Bijzondere bijstand (vanwege bijvoorbeeld beschermingsbewindproblematiek).

Omdat Financiën tegen oplossing 1 (Bijzonder geval) is, zitten we wat betreft de oplossingen 1 en 2 in een patstelling. We hebben Divosa inmiddels ook betrokken. Oplossing 3 komt dan weer om de hoek kijken. Als we afstevenen op deze oplossing zal dit vanwege de groep die het (onbedoelde) belastingvoordeeltje misloopt, -conform advies Divosa- voorzichtig gebracht moeten worden naar gemeenten toe (de communicatie is dan van belang).

De nationale ombudsman wil trouwens ook een oplossing voor de oude gevallen. Dat is ook een probleem. Als we hier een oplossing voor willen zal er geld voor moeten komen; het probleem speelt tenminste sedert 2006 (we weten dat de budgettaire effecten globaal circa € 7 mln per jaar bedragen, maar we weten niet hoeveel oude gevallen het betreft).

Wilt u niet toch akkoord gaan met de voorliggende beantwoording van de Kamervragen (Financiën heeft al een akkoord van hun bewindspersoon)? Als u akkoord gaat verzendt de staatssecretaris van Financiën de brief (mede namens u).

2946 Sel

We moeten een tegenpropositie maken en ik wil graag een goede welke oplossing in het verschiet liggen.

RUBRICERING
Staatssecretaris

y 14/3

Ministerie van Sociale Zaken en
Werkgelegenheid

Ik blijf het
ondersteigerd vinden.
maar "for the time being"
moet dit dan maar.
y 27/3

Directie Participatie &
Decentrale Voorzieningen
Afdeling Specifieke
Participatievoorzieningen

Contactpersoon

Datum
7 maart 2016

Onze referentie
2016-0000074099

Bijlagen
Antwoorden op de
kamervragen van GL

nota

Aanbiedingsnota antwoorden kamervragen GL over
"papieren inkomen"problematiek

Akkoord SG/DG

y 14/3

1 Status nota

Ter beslissing

2 Aanleiding

De leden Voortman en Grashoff (beiden GroenLinks) hebben u en staatssecretaris Wiebes op 12-2-2016 vragen gesteld over het oplossen van de problematiek van het zogenaamde 'papieren inkomen'. Bijgaand treft u deze vragen aan, met voorstel voor beantwoording.

3 Beslispunten/advies/beslistermijn

- SZW beziet momenteel samen met Financiën of er een oplossing is. BZK, VWS en de VNG zijn hier ook bij betrokken. U ontvangt hier binnenkort een nota over.
- Kunt u met het oog op de termijn spoedig akkoord geven op bijgevoegde (procedurele) beantwoording van de Kamervragen?
- De staatssecretaris van Financiën heeft het voortouw en verzendt de antwoorden mede namens u.

4 Kernpunten

- Het probleem komt voor bij (ex-)ondernemers die uitkering ontvingen of hebben ontvangen op grond van het Besluit bijstand zelfstandigen (Bbz). Probleem wordt veroorzaakt door de berekeningssystematiek van het Bbz en van toeslagen.
- Een Bbz-uitkering is een tijdelijke aanvulling van de bedrijfsinkomsten tot het bijstandsniveau. In eerste instantie wordt de uitkering in de vorm van een renteloze geldlening verstrekt. In het opvolgende jaar bij de definitieve vaststelling kan de lening worden omgezet in een gift (bijstand om niet). De gift telt dan fiscaal mee als inkomen.
- Gelijktijdig telt de gift dan ook mee bij het toetsinkomen voor de toeslagen. Dit kan tot gevolg hebben dat de Bbz-gerechtigde geen recht meer of minder recht heeft op toeslagen. Het kan ook leiden tot terugvordering van reeds verstrekte toeslagen. Omdat feitelijk het geld in het voorgaande jaar als lening is uitgekeerd en niet in het daarop

volgende jaar van de omzetting in een gift, wordt gesproken van ‘papieren inkomen’.

- Dit probleem speelt al enige jaren. Zo zijn er in 2010 en 2013 kamervragen over gesteld. Vorig jaar heeft de Hoge Raad zich hier over uitgesproken en zijn klachten over of de omzetting van de lening in een gift is aan te merken als een uitkering in de zin van de Wet IB 2001 (fiscaal inkomen) van tafel geveegd.
- Het probleem zelf blijft echter bestaan. Een goede oplossing blijkt niet voorhanden en inmiddels is ook de Nationale Ombudsman erbij betrokken.
- Wij zijn hierover in overleg met het ministerie van Financiën.

Directie Participatie & Decentrale Voorzieningen
Afdeling Specifieke Participatievoorzieningen

Datum
7 maart 2016

Onze referentie
2016-0000074099

7849

staat ss akkoord LB 5/7

Ministerie van Sociale Zaken en
Werkgelegenheid

RUBRICERING
Staatssecretaris

Directie Participatie &
Decentrale Voorzieningen
Afdeling Specifieke
Participatievoorzieningen

Contactpersoon

Datum
22 juni 2016

Onze referentie
2016-0000149467

nota

Voor akkoord met voor zomerreces toegezegde brief
aan TK over 'toeslagenproblemen door papieren
inkomen voor personen in het Besluit bijstand
zelfstandigen (Bbz)

Akkoord SG/DG

1 Status nota

Ter beslissing

2 Aanleiding

- Tijdens het AO Belastingdienst 31-3-2016 met de commissie Financiën heeft staatssecretaris Wiebes de TK voor het zomerreces een brief toegezegd over oplossingen voor het "papieren inkomen"-probleem waarmee een deel van de Bbz-gerechtigden kampen. Het Bbz valt onder beleidsverantwoordelijkheid SZW. Deze nota verzoekt u akkoord te gaan met bijgesloten brief die mede namens u wordt verzonden.

3 Beslispunten/advies/beslistermijn

- Op 1 juni jl. tijdens het AO Belastingdienst over de 17e halfjaarsrapportage van de Belastingdienst heeft de TK 'gedreigd' met een interpellatiadebat met staatssecretaris Wiebes en u als er voor het zomerreces geen brief ligt.
- Kunt u uiterlijk donderdag 30 juni a.s. aangeven of u akkoord bent met bijgevoegde brief met daarin het voorstel de eindheffingsvariant als oplossing voor te stellen?

4 Kernpunten

- Het systeem van het Besluit bijstand zelfstandigen (Bbz) houdt rekening met de manier waarop ondernemers te werk gaan, maar sluit niet goed aan op het toeslagenstelsel.
- Zelfstandigen kunnen op grond van het Bbz in slechte jaren of bij de start vanuit de uitkering leenbijstand krijgen van de gemeente. De Bbz-leasing kan in het daaropvolgende jaar worden omgezet in een gift (bijstand om niet) en geldt dan als belastbaar inkomen. De gift kan leiden tot verlies van toeslagen, incl. terug- en invordering, vanwege bijtelling inkomen 'op papier' dat feitelijk in het voorafgaande jaar is genoten (om die reden wordt gesproken over het 'papieren inkomen'-probleem). Jaarlijks krijgen gemiddeld zo'n 4100 mensen een Bbz-uitkering en lopen volgens een grove schatting (precieze aantalen zijn

niet bekend) van de gemeenten 1000-1500 gevallen¹ tegen het probleem van het papieren inkomen aan.

- De Nationale Ombudsman heeft zich hun probleem aangetrokken. In 2010 heeft de TK voor het eerst Kamervragen gesteld hierover en in 2013 en 2016 nogmaals. De TK zit er nu bovenop.
- Behalve Financiën (voortouw) en SZW zijn ook BZK, VWS en gemeenten betrokken.
- Afgelopen periode zijn diverse oplossingsvarianten de revue gepasseerd. De brief aan de TK gaat op de voornaamste onderzochte oplossingsrichtingen in.
- De meeste varianten vallen af of vanwege tegenstand bij één der betrokken departementen of bij gemeenten.
- In principe willen gemeenten vasthouden aan de al jaren bestaande Bbz-systematiek die zo weinig mogelijk administratieve lasten oplevert voor Bbz-gerechtigen met Bbz-uitkering.
- We kunnen concluderen dat er geen gezamenlijk gedragen (win-win) oplossing is. Alle oplossingen hebben (meer of minder) ongewenste effecten, in de uitvoering (bij overheid en/of gemeenten en/of andere bijstandsgerechtigen) en/of vanuit wetgevingsperspectief (precedentwerking, toename complexiteit).
- Drie van de kansrijkste oplossingen zijn dit voorjaar gepeild bij het uitvoeringspanel gemeenten. Het gaat om twee toerekeningsvarianten die regelen dat het papieren inkomen wordt toegerekend tot het jaar waarop (leen)bijstand is genoten. Zo'n variant heeft de heer Omtzigt (CDA-kamerlid) tijdens voormeld AO Belastingdienst voorgesteld. De derde is een fiscale variant: Eindheffing. Bij eindheffing wordt op het moment dat de leenbijstand wordt omgezet in bijstand om niet (gift), deze kwijtschelding 'als eindheffingsbestanddeel aangemerkt'. Dit houdt in dat over het Bbz-inkomen geen belasting wordt geheven bij de Bbz-gerechtige, maar uitsluitend bij de verstreker van de bijstand, in casu de gemeente. De zelfstandige gaat dan wel een onbedoeld voordeel missen), nl. de mogelijkheid de door de gemeente afgedragen loonheffing over de gift 'terug' te krijgen op grond van aftrekposten.
- De reacties van gemeenten in het uitvoeringspanel over hun voorkeur voor een variant zijn verdeeld gebleken.
- De toerekeningsvarianten stuiten vrijwel unaniem op bezwaren van geraadpleegde gemeenten dat het onwerkbaar is en/of extra administratieve lasten genereert voor de Bbz-gerechtigen.
- Individuele gemeenten hebben tot op heden hun eigen maatwerkoplossingen voor deze problematiek gevonden. In de brief wordt daarom aangegeven dat het ook een optie is om het zo te laten zoals het nu is, de gemeenten zelf vrijheid en de ruimte te geven voor maatwerk binnen de bestaande kaders en geen generieke oplossing voor het probleem voor te schrijven.
- Alles afwegende wordt in de brief de eindheffingsvariant voorgesteld. Deze variant biedt een structurele oplossing voor het papieren inkomen.
- De betrokken departementen zijn eensgezind voorstander van eindheffing. Weliswaar loopt een aantal Bbz-gerechtigen een onbedoeld voordeel bij eindheffing mis, maar het sociaal vangnet waar het Bbz voor is bedoeld, blijft geborgd. Gemeenten blijven verdeeld, maar achten deze variant werkbaar en beter dan de toerekeningsvarianten.
- Met de brief wordt tegelijkertijd de motie nagekomen die Financiën (en SZW) vraagt een oplossing uit te werken (en daarover te rapporteren in het Belastingplan 2017).

Directie Participatie & Decentrale Voorzieningen
Afdeling Specifieke Participatievoorzieningen

Datum
22 juni 2016
Onze referentie
2016-0000149467

¹ Bij economisch herstel zijn deze aantallen volgens geraadpleegde gemeenten lager, omdat meer ondernemers zullen overleven dan wel meer starters succesvol zullen starten.

Doc. nr.	Datum	Titel doc.
1	20-12-2007	Verzamelbrief 20 december 2007_Geredigeerd.pdf
2	29-5-2013	STAS akkoord IVV61225 Kamervragen van Mei Li Vos c.s.over zzp'ers die door de Bbz-regeling in de kne_Geredigeerd.pdf
3	13-10-2013	Bbz-uitkering jaaropgaaf en knelpunten in de berekening van toeslagen.pdf_Geredigeerd.pdf
4	7-4-2014	Amsterdam Bbz-uitkering jaaropgaaf en knelpunten in de berekening van toeslagen.pdf_Geredigeerd.pdf
5	1-12-2014	Nationale Ombudsman Problematiek papieren inkomen ogv Bbz.pdf_Geredigeerd.pdf
6	26-6-2015	4. Problematiek papieren inkomen ogv Bbz.doc.pdf
7	3-7-2015	Kennismaking nationale ombudsman Akkoord Stas 158218.pdf_Geredigeerd.pdf
8	14-7-2015	Begroting 2016 SG-versie p 117.pdf
9	29-9-2015	De Nationale ombudsman Problematiek voor zelfstandigen rond papieren inkomen en Belastingdienst__Geredigeerd.pdf
10	16-3-2016	Notitie ter beantwoording vraag stas over welk antwoord in het verschiet ligt.pdf
11	29-3-2016	Aantek stas papieren inkomen.pdf_Geredigeerd.pdf
12	6-7-2016	Akkoord STAS PDV7849.pdf_Geredigeerd.pdf
13	30-9-2016	Akkoord stas PDV 10857.pdf_Geredigeerd.pdf
14	5-10-2016	Annotaties BO VNG d.d. 26 oktober a.s. _Geredigeerd.pdf
15	20-10-2016	Opmerkingen bij stukken 20 - 24 jan. 2020 (002)_Geredigeerd.pdf
16	31-1-2017	Tabel varianten.._Geredigeerd.pdf
17	1-2-2017	Akkoord stas PDV 221_Geredigeerd.pdf
18	23-3-2017	Agendapunt 4.5-Toelichtingen _2__Geredigeerd.pdf
19	7-7-2017	Akkoord stas PDV 5967_Geredigeerd.pdf
20	16-10-2017	Akkoord stas PDV 10224.pdf_Geredigeerd.pdf
21	28-5-2018	Memo procedurele brief aan TK over compensatieregeling.doc_Geredigeerd.pdf
22	23-8-2018	Geannoteerde MR agenda 24-08-2018_Geredigeerd.pdf
23	17-10-2019	Akkoord Stas PDV 10527.pdf_Geredigeerd.pdf

Colleges van Burgemeester en Wethouders
I.a.a.
Directeuren Sociale Dienst
Hoofden Sociale Zaken
Directeuren/hoofden I&A
Gemeenteraadsleden p/a Griffier
Hoofdkantoor en vestigingen CWI
Hoofdkantoor UWV
Hoofdkantoor IW
Wsw-bedrijven

Postbus 90801
2509 LV Den Haag
Anna van Hannoverstraat 4
Telefoon (070) 333 44 44
Fax (070) 333 40 33
www.szw.nl

Contactpersoon Gemeenteloket
Doorkiesnummer (070) 333 41 30
E-mail @minszw.nl

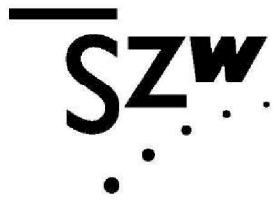
Ons kenmerk INTERCOM/2007/38615
Datum 20 december 2007

Onderwerp Verzamelbrief december 2007

Door middel van de Verzamelbrief informeer ik u over relevante ontwikkelingen op het terrein van werk en inkomen. Deze maand bevat de brief informatie over de volgende onderwerpen:

- 1.
- 2.
- 3.
- 4.
- 5.
- 6.
- 7.
- 8.
- 9.
- 10.
- 11.
12. Wijziging bedragen WWB, IOAW, IOAZ en WWIK per 1 januari 2008
- 13.

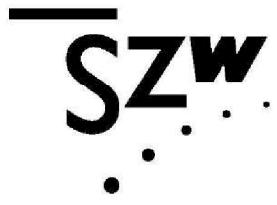
1.

Ons kenmerk   INTERCOM/2007/38615

2.

3.

Ons kenmerk   INTERCOM/2007/38615

4.

SZW

Ons kenmerk **INTERCOM/2007/38615**

5.

6.

SZW

Ons kenmerk **INTERCOM/2007/38615**

7.

8.

SZW

Ons kenmerk **INTERCOM/2007/38615**

9.

10.

SZW

Ons kenmerk   INTERCOM/2007/38615

11.

Ons kenmerk INTERCOM/2007/38615

12. Wijziging bedragen WWB, IOAW, IOAZ en WWIK per 1 januari 2008 (zie bijlage)

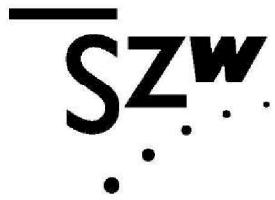
Het wettelijk minimumloon is per 1 januari 2008 vastgesteld op € 1.335,00 per maand (Regeling van 15 oktober 2007, Stcr. 207). In verband hiermee zal het netto minimumloon, als bedoeld in artikel 37 van de Wet werk en bijstand (WWB) per genoemde datum eveneens een wijziging ondergaan. Uiteraard heeft dit gevolgen voor de aan het nettominimumloon gerelateerde bijstandsnormen en grondslagen Wet inkomensvoorziening oudere en gedeeltelijk arbeidsongeschikte werkloze werknemers (IOAW) en Wet inkomensvoorziening oudere en gedeeltelijk arbeidsongeschikte gewezen zelfstandigen (IOAZ). Ook de bruto bedragen genoemd in de Wet werk en inkomen kunstenaars (WWIK) wijzigen per 1 januari 2008.

Voor de belastingtarieven en de heffingskortingen die relevant zijn voor de gehanteerde bruto-netto trajecten geldt nog een voorbehoud van definitieve afhandeling van het belastingplan door de Eerste Kamer. De bedragen hebben daarom noodgedwongen een voorlopig karakter.

De wijziging van de WWB-normen en de WWIK-bedragen vindt van rechtswege plaats. Van de nieuwe bedragen wordt, namens de staatssecretaris, door de directeur Werk en Bijstand mededeling gedaan in de Staatscourant. Ook de ministeriële regelingen tot wijziging van de overige bedragen zullen binnenkort in de Staatscourant worden gepubliceerd.

In bijlage 12 treft u een uitgebreide toelichting op diverse onderdelen aan, gevolgd door overzichten van de nieuwe bedragen.

13.

Ons kenmerk   INTERCOM/2007/38615

~~~~~

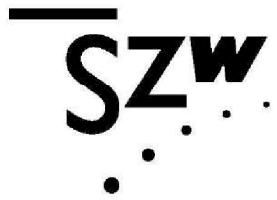
Wilt u de Verzamelbrief in het vervolg digitaal ontvangen, stuur dan een e-mail met uw **naam, gemeente, functie en e-mail** adres naar 10.2.e@minszw.nl.

Voor vragen met betrekking tot de Verzamelbrief kunt u een e-mail sturen naar

10.2.e@minszw.nl.

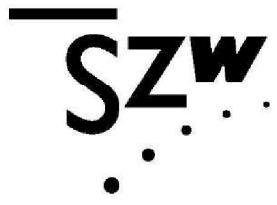
De Staatssecretaris van Sociale Zaken
en Werkgelegenheid,

(A. Aboutaleb)

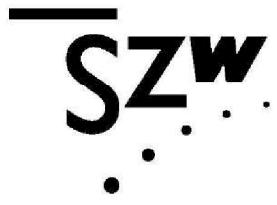
Ons kenmerk   INTERCOM/2007/38615

BIJLAGEN VERZAMELBRIEF DECEMBER 2007

Ons kenmerk   INTERCOM/2007/38615

Bijlage 1

Ons kenmerk   INTERCOM/2007/38615

Bijlage 2

SZW

Ons kenmerk   INTERCOM/2007/38615

SZW

Ons kenmerk **INTERCOM/2007/38615**

SZW

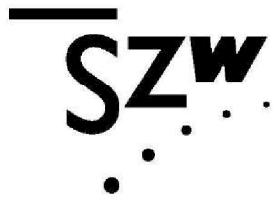
Ons kenmerk   INTERCOM/2007/38615

SZW

Ons kenmerk   INTERCOM/2007/38615

SZW

Ons kenmerk **INTERCOM/2007/38615**

Ons kenmerk INTERCOM/2007/38615

Bijlage 3

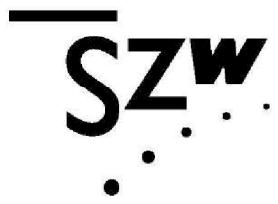
Ons kenmerk INTERCOM/2007/38615

Bijlage 5

Ons kenmerk INTERCOM/2007/38615

Bijlage 6

Ons kenmerk   INTERCOM/2007/38615

Bijlage 9

Ons kenmerk INTERCOM/2007/38615

Bijlage 12 Wijziging bedragen WWB, IOAW, IOAZ en WWIK per 1 januari 2008

1. Overzichten in bijlagen I t/m VII

In bijlage I zijn de bijstandsnormen opgenomen zoals deze per 1 januari 2008 zullen gelden. De berekening van de bijstandsnormen per maand voor een echtpaar, een alleenstaande ouder en een alleenstaande van 21 tot 65 jaar is weergegeven in bijlage II. De netto in de IOAW en de IOAZ genoemde bedragen, die uitgangspunt vormen voor de grondslagen staan in bijlage III, de grondslagen ingevolge de IOAW en de IOAZ in bijlage IV en de WWIK-bedragen in bijlage V. In bijlage VI staan de formules en percentages genoemd in paragraaf 6 (vakantietoeslag) van de Regeling WWB voor 2008. In bijlage VII vindt u de bedragen genoemd in de Regeling financiering en verantwoording IOAW, IOAZ en Bbz 2004.

2. In de algemene bijstand begrepen vakantietoeslag

In artikel 19, derde lid, van de WWB is aangegeven hoe hoog het aandeel is van de in de algemene bijstand begrepen vakantietoeslag. Het in dat artikel genoemde percentage geeft de verhouding weer tussen de netto aanspraak op vakantietoeslag en het maandloon inclusief vakantietoeslag die bij het netto minimumloon bestaat. Het percentage wordt per 1 januari 2008 gewijzigd in 4,7 procent.

3. Bijstandsnormen voor personen van 65 jaar of ouder

Ten aanzien van de bijstandsnormen voor personen van 65 jaar of ouder wordt aangesloten bij de netto AOW-bedragen. Daarbij wordt rekening gehouden met de voor AOW-gerechtigden geldende algemene heffingskorting, de ouderenkorting en - voor zover van toepassing - de aanvullende ouderenkorting. Ten aanzien van het normbedrag voor de persoon van 65 jaar of ouder met een partner die jonger is dan 65 jaar wordt daarbij tevens in aanmerking genomen de algemene heffingskorting voor de (minstverdienende) jongere partner voor zover de door de bejaarde partner verschuldigde loonheffing daarvoor toereikend is. Deze algemene heffingskorting voor de jongere partner moet door de betrokken bij de Belastingdienst worden aangevraagd. Gelet op de bepalingen van de WWB dient deze als middel in aanmerking te worden genomen bij de bepaling van de hoogte van de uitkering.

4. Tegemoetkoming aan AOW-gerechtigden

De AOW-tegemoetkoming, in het kader van het Besluit tegemoetkoming AOW-ers, bedraagt voor het hele jaar 2008 € 14,86 bruto per uitkeringsgerechtigde per maand. Dit resulteert in een netto hoger bedrag van € 13,79 per maand. Voor gehuwden, waarvan beide partners 65 jaar of ouder zijn, is de netto tegemoetkoming € 13,79 per gerechtigde, voor beide partners samen dus € 27,58.

Voor de toepassing van de WWB geldt dat de tegemoetkoming naar zijn aard niet tot de middelen wordt gerekend. Dit is geregeld in artikel 31, tweede lid, onderdeel p, van de WWB.

Ons kenmerk INTERCOM/2007/38615

5. Belasting over bijstandsuitkeringen

A. Bijstandspercentagetarief gedurende het jaar 2008

Het bijstandspercentagetarief wijzigt niet per 1 januari 2008. Het percentage dat gedurende het jaar 2008 dient te worden gehanteerd bedraagt 23 % en wordt berekend over de netto bijstandsuitkering verhoogd met de inkomensafhankelijke bijdrage ingevolge de Zorgverzekeringswet. Het opslagpercentage voor deze inkomensafhankelijke bijdrage bedraagt per genoemde datum 9% (zie bijlage I).

B. Rekenvoorschrift voor de berekening van de loonbelasting/premie volksverzekeringen aan het eind van het jaar 2008

De belastingtarieven en premies die gelden voor het jaar 2008 hebben ook gevolgen voor het rekenvoorschrift voor de berekening van de loonbelasting/premie volksverzekeringen aan het eind van het jaar. In bijlage Ia zijn de nieuwe percentages en bedragen opgenomen. Het gewijzigde rekenvoorschrift geldt voor het hele jaar 2008.

6. Zorgverzekeringswet en zelfstandigen met een Bbz-uitkering

De bijstand aan zelfstandigen ter voorziening in de algemene noodzakelijke kosten van het bestaan wordt in de regel in eerste instantie als lening verstrekt. Na afloop van het kalenderjaar, als de ondernemingsresultaten bekend zijn, wordt het definitieve recht op bijstand beoordeeld. Indien de bedrijfsresultaten daartoe aanleiding geven, kan (een deel van) de lening worden omgezet in een bedrag om niet.

Over een lening is geen loonbelasting/premie volksverzekeringen (loonheffing) verschuldigd en daardoor ook geen inkomensafhankelijke Zvw-bijdrage. Wanneer de uitkering definitief is vastgesteld en (een deel van) de lening wordt omgezet in een bedrag om niet, is er sprake van een belaste periodieke uitkering en is de inkomensafhankelijke Zvw-bijdrage verschuldigd. De inkomensafhankelijke Zvw-bijdrage wordt vergoed door de gemeente, bedraagt 7,2% en wordt berekend over de bijstandsuitkering nadat deze is verhoogd met de verschuldigde loonheffing. De grondslag voor de berekening van de verschuldigde loonheffing is het bedrag aan bijstand dat in 2008 definitief is omgezet in een bedrag om niet, exclusief de inkomensafhankelijke Zvw-bijdrage. Over deze grondslag is loonheffing verschuldigd.

Ten aanzien van de vergoeding van de inkomensafhankelijke bijdrage ingevolge de Zvw geldt het volgende.

Is er op het omzettingsmoment sprake van een loontijdvak dan bestaat de verplichting om de inkomensafhankelijke bijdrage Zvw te vergoeden. De loonheffing bedraagt in dat geval 56,30%.

Wanneer er geen sprake is van een loontijdvak op het omzettingsmoment dan bestaat die verplichting tot vergoeding van de inkomensafhankelijke bijdrage Zvw niet. In dat geval bedraagt de loonheffing 50,60%. Voor meer informatie zie: "Rekenregels en handleiding loonheffingen over bijstandsuitkeringen" (www.belastingdienst.nl).

Ons kenmerk INTERCOM/2007/38615

7. Personen in een inrichting

Net als iedere Zvw-verzekerde zijn ook personen in een inrichting met een uitkering ex artikel 23, eerste lid, van de Wwb de nominale premie ingevolge de Zorgverzekeringswet verschuldigd. Een inkomensafhankelijke bijdrage is hier niet aan de orde omdat de uitkering onbelast is. Omdat de nominale premie niet uit de norm behoeft te worden voldaan wordt de Wwb-uitkering verhoogd met een bedrag waaruit de nominale premie kan worden voldaan (art. 23, tweede lid). Deze verhoging van het normbedrag is gelijk aan het verschil tussen de nominale rekenpremie en de maximale zorgtoeslag (zie bijlage I).

8. Regeling WWB (Paragraaf 6: Vakantietoeslag)

De formules die ten behoeve van de forfaitaire berekening van de in aanmerking te nemen vakantietoeslag in paragraaf 6 van de Regeling WWB zijn opgenomen zijn gebaseerd op de per 1 januari 2008 geldende belastingtarieven en premies. In verband met de wijziging per 1 januari 2008 van belastingtarieven en premies moeten de in genoemde regeling vermelde bedragen en percentages worden aangepast. In bijlage VI bij deze brief zijn de bedragen en premies opgenomen gebaseerd op de tarieven zoals die vanaf 1 januari 2008 gelden.

9. Grondslagen IOAW en IOAZ

De bruto grondslagen ingevolge de IOAW en de IOAZ worden zodanig vastgesteld dat deze netto gelijk zijn aan de in die wetten genoemde netto bedragen. Als gevolg van de wijziging van het netto minimumloon veranderen ook de netto bedragen en daardoor de grondslagen per 1 januari 2008.

In de bijlagen III en IV zijn de netto IOAW- en IOAZ-bedragen, respectievelijk de daarvan gekoppelde grondslagen, opgenomen zoals die per 1 januari 2008 van toepassing zullen zijn. Bij de vaststelling van de grondslagen is ten aanzien van de in te houden loonheffing rekening gehouden met de algemene heffingskorting. Bij de vaststelling van de grondslagen voor alleenstaande ouders is daarnaast de alleenstaande-ouderkorting in aanmerking genomen. In de praktijk komt het er op neer dat de inhouding van de loonheffing via de te hanteren groene loonbelastingtabel tot een hogere loonheffing, dus een lagere netto uitkering leidt. Dit wordt gecompenseerd door de Voorlopige Teruggaaf (VT) die maandelijks door de Belastingdienst wordt uitbetaald. De VT moet wel door de belanghebbende zelf bij de Belastingdienst worden aangevraagd. De VT wordt - evenals overige heffingskortingen die als VT worden uitbetaald - in het kader van de IOAW en de IOAZ niet als middel in aanmerking genomen. Samen met de als VT uitbetaalde alleenstaande-ouderkorting levert de eerdergenoemde lagere netto uitkering het in de wet genoemde netto uitgangspunt op.

Ons kenmerk INTERCOM/2007/38615

10. Vereveningsbijdrage

De bruto uitkeringen ingevolge de IOAW en de IOAZ moeten worden verminderd met de vereveningsbijdrage. De vereveningsbijdrage is het equivalent van het werknemersdeel in de Awf-premie. Het werknemersdeel in de Awf-premie is per 1 januari 2008 vastgesteld op 3,50%. De franchise bedraagt per 1 januari 2008 € 1.326,75 per maand. De vereveningsbijdrage wordt berekend over de bruto IOAW- of IOAZ-uitkering. Gezien de hoogte van de franchise zal een inhouding van de vereveningsbijdrage bij de berekening van de netto IOAW- en IOAZ-uitkering per maand in de regel overigens niet aan de orde zijn.

11. Toepassing van artikel 9, vierde en vijfde lid, van de IOAW

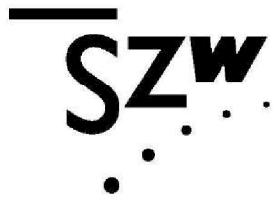
Door de verhoging van het bruto minimumloon per 1 januari 2008 dienen de toetsingsinkomens van IOAW-gerechtigden, die zijn onderworpen aan de beperkende werking van artikel 9, vierde en vijfde lid van de IOAW, eveneens te worden aangepast. Deze aanpassing is gelijk aan de procentuele stijging van het bruto minimumloon, te weten 1,37%.

12. Bedragen genoemd in de Regeling financiering en verantwoording IOAW, IOAZ en Bbz 2004

De bedragen genoemd in de Regeling financiering en verantwoording IOAW, IOAZ en Bbz 2004 volgen de ontwikkeling van de lonen en mutaties in werkgeverspremies. De bedragen genoemd in artikel 5 van die regeling worden per 1 januari 2008 aangepast. De nieuwe bedragen zijn in bijlage VII opgenomen.

13. Wet werk en inkomen kunstenaars (WWIK)

De WWIK kent een bruto uitkeringsstructuur en is daardoor in dat opzicht enigszins vergelijkbaar met de IOAW. Een belangrijk verschil in dit verband is dat de WWIK geen aparte vakantie-uitkering kent en geen gesplitste uitbetaling. De bruto bedragen zijn zodanig vastgesteld dat ze netto gelijk zijn aan de van het netto minimumloon afgeleide netto bedragen; deze zijn inclusief vakantie-uitkering. Op de uitkeringen dient de normale groene loonbelastingtabel te worden toegepast. Bij de vaststelling van de bruto bedragen is ten aanzien van de loonheffing rekening gehouden met de algemene heffingskorting. Bij de vaststelling van de bedragen voor alleenstaande ouders is daarnaast - evenals bij de IOAW - rekening gehouden met de alleenstaande ouderkorting. Bij gehuwden is rekening gehouden met de algemene heffingskorting voor de (minstverdienende) partner. In de praktijk betekent dit dat de inhouding van de loonheffing via de te hanteren groene loonbelastingtabel tot een hogere loonheffing, dus een lagere netto uitkering leidt. Dit wordt gecompenseerd door de Voorlopige Teruggaaf (VT) die maandelijks door de Belastingdienst wordt uitbetaald. De VT moet wel door de belanghebbenden zelf bij de Belastingdienst worden aangevraagd. De VT wordt - evenals overige heffingskortingen die als VT worden uitbetaald - in het kader van de WWIK niet als middel in aanmerking genomen. Samen met de als VT uitbetaalde heffingskorting levert de eerdergenoemde lagere netto uitkering het beoogde netto uitgangspunt op.

Ons kenmerk INTERCOM/2007/38615

De kunstenaar met een uitkering op grond van de WWIK is een inkomensafhankelijke Zvw-bijdrage verschuldigd van 7,2% van zijn uitkering. De inkomensafhankelijke Zvw-bijdrage wordt ingehouden op de bruto uitkering en wordt vergoed door de inhoudingsplichtige, i.c. de gemeente. Als de definitieve WWIK-uitkering na afloop van een kalenderjaar op een ander bedrag wordt vastgesteld dient de al door de centrumgemeente ingehouden en afgedragen inkomensafhankelijke bijdrage Zvw te worden herberekend.

Ons kenmerk INTERCOM/2007/38615

Bijlage I

Overzicht van de bedragen genoemd in de Wet werk en bijstand en het Bbz 2004 per 1 januari 2008. De oude bedragen zijn tussen haakjes opgenomen.

	1-1-2008	oud
I. Wet werk en bijstand		
Belanghebbenden jonger dan 21 jaar zonder ten laste komende kinderen (art. 20, eerste lid)		
- alleenstaanden	€ 217,75	(€ 215,32)
- gehuwden; beide echtgenoten 18, 19 of 20 jaar	€ 435,50	(€ 430,64)
- gehuwden; één echtgenoot 21 jaar of ouder	€ 847,89	(€ 838,42)
Belanghebbenden jonger dan 21 jaar met een of meer ten laste komende kinderen (art. 20, tweede lid)		
- alleenstaande ouder	€ 469,81	(€ 464,56)
- gehuwden; beide echtgenoten 18, 19 of 20 jaar	€ 687,56	(€ 679,88)
- gehuwden; één echtgenoot 21 jaar of ouder	€ 1.099,95	(€ 1.087,66)
Belanghebbenden van 21 jaar of ouder doch jonger dan 65 jaar (art. 21)		
- alleenstaande	€ 630,14	(€ 623,10)
- alleenstaande ouder	€ 882,20	(€ 872,33)
- gehuwden, beide echtgenoten jonger dan 65 jaar	€ 1.260,28	(€ 1.246,19)
Belanghebbenden van 65 jaar of ouder (art. 22)		
- alleenstaande	€ 963,78	(€ 952,75)
- alleenstaande ouder	€ 1.187,92	(€ 1.174,23)
- gehuwden, beide echtgenoten 65 jaar of ouder	€ 1.321,84	(€ 1.306,44)
- gehuwden, één echtgenoot jonger dan 65 jaar	€ 1.321,84	(€ 1.306,44)
Maximale toeslag (art. 25, tweede lid)	€ 252,06	(€ 249,24)
Verblijf in een inrichting (art. 23, eerste lid)		
- alleenstaande of alleenstaande ouder	€ 280,63	(€ 277,49)
- gehuwden	€ 436,50	(€ 431,62)
NB. De hierboven genoemde bedragen zijn inclusief vakantietoeslag Deze bedraagt van de betreffende bijstandsnorm c.q. toeslag (art. 19, derde lid):	4,7%	(4,80%)
Verhoging genoemd in artikel 23, tweede lid, (premie Zorgverzekeringswet)		
- alleenstaande	€ 54,-	(€ 52,-)
- gehuwden	€ 77,-	(€ 75,-)

Ons kenmerk INTERCOM/2007/38615

Niet tot de middelen te rekenen bedragen (art. 31, tweede lid)

premie in kader van voorziening gericht op arbeidsinschakeling (onderdeel j) onkostenvergoeding voor het verrichten van vrijwilligerswerk bedoeld in onderdeel k	€ 2.160,=	(€ 2.133,=)
- bedrag per maand ten hoogste	€ 95,=	(ongewijzigd)
- maximum bedrag per jaar	€ 764,=	(ongewijzigd)
idem, in kader van voorziening gericht op arbeidsinschakeling		
- bedrag per maand ten hoogste	€ 150,=	(ongewijzigd)
- maximum bedrag per jaar	€ 1.500,=	(ongewijzigd)
maximaal vrij te laten inkomsten uit arbeid (onderdeel o)	€ 181,=	(€ 179,=)

Bijzonder inkomen (art. 33, tweede lid)

In aanmerking te nemen inkomen uit studiefinanciering

- thuisinwonende studerende	€ 297,89	(€ 294,50)
- uitwonende studerende	€ 535,11	(€ 529,03)

Buiten beschouwing te laten particuliere oudedagsvoorziening (art. 33, vijfde lid)

- alleenstaande en alleenstaande ouder	€ 17,60	(€ 17,35)
- echtpaar	€ 35,20	(€ 34,70)

Buiten beschouwing te laten vermogen (art. 34, tweede en derde lid)

in de woning gebonden vermogen voorzover dit minder bedraagt dan vermogenssgrenzen	€ 44.900,=	(€ 44.300,=)
- alleenstaande	€ 5.325,=	(€ 5.245,=)
- alleenstaande ouder	€ 10.650,=	(€ 10.490,=)
- gehuwden	€ 10.650,=	(€ 10.490,=)

Drempelbedrag bijzondere bijstand (art. 35, tweede lid)

- gehuwden	€ 486,=	(€ 478,=)
- alleenstaande ouder	€ 436,=	(€ 430,=)
- alleenstaande	€ 341,=	(€ 336,=)

Ons kenmerk INTERCOM/2007/38615

II. Besluit bijstandverlening zelfstandigen 2004

bedrag genoemd in artikel 3, eerste lid, onderdelen a en b
 bedrag genoemd in artikel 3, eerste lid, onderdeel b
 bedrag genoemd in artikel 3, tweede lid
 percentage genoemd in artikel 6, tweede lid
 percentage genoemd in artikel 15, onderdeel a
 maximale geldlening (art. 20, eerste lid)
 Bedrijfskapitaal om niet aan gevestigde zelfstandige (art. 22)
 Bedrijfskapitaal aan beginnende zelfstandige (art. 24)
 Inkomenseis oudere zelfstandige (art. 25)
 Bijstand voor bedrijfskapitaal oudere zelfstandigen (art. 26)
 Voorbereidingskosten starter (art. 29, eerste lid)

€ 167.147,-	(€ 164.677,-)
€ 39.774,-	(€ 39.186,-)
€ 117.004,-	(€ 115.275,-)
18,0%	(ongewijzigd)
6,0%	(ongewijzigd)
€ 173.677,-	(€ 171.111,-)
€ 8.684,-	(€ 8.556,-)
€ 31.975,-	(€ 31.502,-)
€ 6.898,-	(€ 6.796,-)
€ 8.684,-	(€ 8.556,-)
€ 2.642,-	(€ 2.603,-)

Over de bijstand verschuldigde loonbelasting, premies volksverzekeringen en inkomensafhankelijke bijdrage Zvw gedurende het jaar 2008

- a. personen van 65 jaar en ouder
- b. personen als bedoeld in de artikel 20, eerste lid, onderdelen a en b, en tweede lid, onderdelen a en b, van de Wet werk en bijstand
- c. overige personen

bij onbelaste uitkeringen (o.a. krediethypotheek)

- personen jonger dan 65 jaar
- personen van 65 jaar en ouder

Heffings-Percentage 1)	proc. bijdrage Zvw 2)
0,0%	5,37%
0,0%	7,20%
23,0%	9,00%
0,0%	0,00%
0,0%	0,00%

- 1) het heffingspercentage dient te worden toegepast op de netto bijstand vermeerderd met de procentuele bijdrage Zvw
- 2) de procentuele bijdrage Zvw dient te worden berekend over de netto bijstandsuitkering.

Ons kenmerk INTERCOM/2007/38615

Bijlage Ia

Rekenvoorschrift voor de berekening van de loonbelasting/premie volksverzekeringen aan het eind van het jaar 2008.

Overzicht met toe te passen percentages en bedragen voor bijstandsgerechtigden:

	jonger dan 65 jaar	van 65 jaar en ouder	
A Loonheffingskorting *)	€ 2.074	gehuwden alleenstaanden	€ 1.456 € 2.011
B Tariefpercentage 1e schijf van het schijfventarief	33,60%		15,70%
C Tariefpercentage 1e schijf van het schijfventarief na correctie arbeidskorting	31,701%		14,812%
D Bruteringspercentage bijstand	56,30%		19,82%
E Bruteringspercentage bijstand waarover geen Ziekenfondspremie is verschuldigd (bijvoorbeeld kinderalimentatie)	50,60%		18,62%
F Bruteringsfactor bijdrage-inkomen Zvw	1,000		1,054
G Inkomenafhankelijke Zvw-bijdrage	7,20%		5,10%
H Vergoeding Zvw-bijdrage	7,20%		n.v.t
J Bijdrage en vergoeding Zvw over andere looninkomsten	7,20%		7,20%
K Maximum bijdrage-inkomen Zvw per jaar	€ 31.231		€ 31.231

*) De loonheffingskorting wordt in aanmerking genomen voorzover die nog niet bij een andere inhoudingsplichtige te gelde is gemaakt

Ons kenmerk INTERCOM/2007/38615

Bijlage II

I. Berekening van het netto minimumloon als bedoeld in artikel 37 van de Wet werk en bijstand per 1 januari 2008

A. Bruto en netto minimumloon inclusief vakantie-uitkering € 1.441,80

af:	inkomensafhankelijke bijdrage Zvw 7,20%	€ 103,51
	premie Awf 3,50% *)	€ 4,02
	loonheffing	€ 177,50
bij:	verg. ink. afh. bijdrage Zvw	€ 103,51 € 181,52

netto minimumloon ex art. 37, eerste lid, WWB € 1.260,28

Voor de berekening van de in de bijstandsnorm begrepen vakantie-uitkering wordt het bruto-netto traject tweemaal doorlopen. Eenmaal inclusief vakantie-uitkering en eenmaal exclusief vakantie uitkering. Het verschil is de in het netto minimumloon begrepen vakantie uitkering.

B. Bruto en netto minimumloon exclusief vakantie-uitkering

Bruto minimumloon € 1.335,00

af:	inkomensafhankelijke bijdrage Zvw 7,20%	€ 96,09
	premie Awf 3,50% *)	€ 0,28
	loonheffing	€ 133,58
bij:	verg. ink. afh. bijdrage Zvw	€ 96,09 € 133,86

netto minimumloon € 1.201,14

*) rekening houdend met een franchise van € 1.326,75 per maand

In netto minimumloon begrepen netto vakantie-uitkering is 1.260,28 - 1.201,14 € 59,14 =

Ons kenmerk INTERCOM/2007/38615

II. Berekening van de bijstandsnorm per maand voor gehuwden, een alleenstaande ouder en een alleenstaande van 21 tot 65 jaar per 1 januari 2008

gehuwden, beide partners 21 jaar of ouder = 1.260,28
hierin begrepen vakantietoeslag: 4,7% *) van 1.260,28 = 59,23

alleenstaande ouder 21 jaar of ouder 70% van 1.260,28 = 882,20
hierin begrepen vakantietoeslag: 4,7% *) van 882,20 = 41,46

alleenstaande 21 jaar of ouder 50% van 1.260,28 = 630,14
hierin begrepen vakantietoeslag: 4,7% *) van 630,14 = 29,62

*) Het percentage, genoemd in artikel 19, derde lid, geeft de verhouding weer tussen de netto aanspraak op vakantietoeslag en het maandloon inclusief vakantietoeslag die bij het netto minimumloon bestaat

Netto vakantie uitkering	59,14
Netto minimumloon	1260,28
verhouding	59,14 / 1260,28 x 100% = 4,693%
	afgerond 4,7%

Ons kenmerk INTERCOM/2007/38615

Bijlage III

Wijziging van de netto bedragen genoemd in de IOAW en de IOAZ per 1 januari 2008.
(voor grondslagen zie bijlage IV)

	01-01-2008	(oud)
IOAW		
netto bedragen genoemd in artikel 5 van de IOAW voor: werkloze werknemer en de echtgenoot, beiden 21 jaar of ouder	€ 630,14	(€ 623,10)
alleenstaande werkl. werkn. van 21 jaar of ouder met een of meer kinderen	€ 1.134,25	(€ 1.121,57)
alleenstaande werkl. werkn. van 21 jaar of ouder zonder kinderen		
- van 23 jaar of ouder	€ 882,20	(€ 872,33)
- van 22 jaar	€ 718,84	(€ 709,69)
- van 21 jaar	€ 631,31	(€ 624,05)
alleenstaande werkl. werkn. jonger dan 21 jaar met een of meer kinderen		
- alleenstaand	€ 1.098,38	(€ 1.084,25)
- thuisinwonend	€ 822,70	(€ 812,03)
alleenstaande jonger dan 21 jaar zonder kinderen, alleenwonend	€ 610,21	(€ 602,36)
alleenstaande jonger dan 21 jaar, thuisinwonend	€ 334,53	(€ 330,14)
IOAZ		
netto bedragen genoemd in artikel 5, vijfde lid, van de IOAZ voor:		
gewezen zelfstandige en de echtgenoot	€ 630,14	(€ 623,10)
alleenstaande gewezen zelfstandige met een of meer kinderen	€ 1.134,25	(€ 1.121,57)
alleenstaande gewezen zelfstandige zonder kinderen	€ 882,20	(€ 872,33)

Ons kenmerk INTERCOM/2007/38615

Bijlage IV

Grondslagen als bedoeld in artikel 5 van de IOAW en de IOAZ per 1 januari 2008.

IOAW

werkloze werknemer en de echtgenoot met of zonder kinderen
alleenst. werkl. werkn. van 21 jaar of ouder met een of meer kind.
alleenstaande werkl. werkn. van 21 jaar of ouder zonder kinderen

- van 23 jaar of ouder
- van 22 jaar
- van 21 jaar

alleenstaande werkl. werkn. jonger dan 21 jaar met een of meer
kinderen

- alleenstaand
- thuisinwonend

alleenstaande jonger dan 21 jaar zonder kinderen, alleenwonend
alleenstaande jonger dan 21 jaar, thuisinwonend

vrij te laten bedragen genoemd in het Inkomensbesluit IOAW

- maximale vrijlating (art. 3, tweede lid, onderdeel d)
- premie in het kader van voorziening gericht op arbeidsinschakeling (art. 7, tweede lid, onderdeel h)
- kostenvergoeding voor het verrichten van vrijwilligerswerk
(art. 7, tweede lid, onderdeel i)

per maand

per jaar

idem, in kader van voorziening gericht op arbeidsinschakeling

- bedrag per maand ten hoogste

- maximum bedrag per jaar

IOAZ

gewezen zelfstandige en de echtgenoot

alleenstaande gewezen zelfstandige met een of meer kinderen

alleenstaande gewezen zelfstandige zonder kinderen

bedrag genoemd in artikel 5, tweede lid, 2°

bedrag genoemd in art. 5, tweede lid, 3° en derde lid, 2°

buiten beschouwing te laten vermogen (art. 8, tweede lid)

bedrag genoemd in artikel 5, eerste lid van de Regeling

vermogenswaardering IOAZ (art. 5, eerste lid)

	1-1-2008	(oud)
€ 1.427,34	(€ 1.409,42)	
€ 1.311,74	(€ 1.294,43)	
€ 1.107,83	(€ 1.092,92)	
€ 851,38	(€ 840,32)	
€ 716,42	(€ 705,68)	
€ 1.256,22	(€ 1.237,42)	
€ 823,93	(€ 813,11)	
€ 682,32	(€ 672,54)	
€ 334,53	(€ 330,14)	
€ 282,36	(€ 280,28)	
€ 2.160,=	(€ 2.133,=)	
€ 95,=	(ongewijzigd)	
€ 764,=	(ongewijzigd)	
€ 150,=	(ongewijzigd)	
€ 1.500,=	(ongewijzigd)	
€ 1.427,34	(€ 1.409,42)	
€ 1.311,74	(€ 1.294,43)	
€ 1.107,83	(€ 1.092,92)	
€ 21.914,=	(€ 21.165,=)	
€ 19.708,=	(€ 19.145,=)	
€ 117.004,=	(€ 115.275,=)	
€ 110.933,=	(€ 109.542,=)	
3,50%	(3,85%)	
€ 1.326,75	(€ 1.305,00)	

Ons kenmerk INTERCOM/2007/38615

**Berekening van enkele netto IOAW- en IOAZ-uitkeringen
per 1 januari 2008.**

	gehuwde		alleenstaande ouder	alleenstaande > 23 jaar
	werkloze	partner		
bruto grondslag	713,67	713,67	1311,74	1107,83
Bruto uitkering (grondslag*100/108)	660,81	660,81	1214,57	1025,77
premie Awf 3,50%	0,00	0,00	0,00	0,00
ink.afh.bijdr. Zvw 7,20%	47,57	47,57	87,44	73,85
werkg.verg. Zvw	47,57	47,57	87,44	73,85
tabelloon	706,50	706,50	1300,50	1098,00
totaal heffing	<u>64,50</u>	<u>64,50</u>	<u>142,50</u> *)	<u>196,08</u>
netto	596,31	596,31	1072,07	829,69
vakantie-uitkering				
bruto per maand	52,86	52,86	97,17	82,06
premie Awf 3,50%	0,00	0,00	0,00	0,00
ink.afh.bijdr. Zvw 7,20%	3,80	3,80	6,99	5,90
werkg.verg Zvw	3,80	3,80	6,99	5,90
grondslag loonheffing	56,66	56,66	104,16	87,96
loonheffing vakantie-uitkering	19,03	19,03	34,99	29,55
netto	33,83	33,83	62,18	52,51
Totaal	630,14	630,14	1134,25	882,20

*) toelichting in aanmerking genomen loonheffing alleenstaande ouder

loonheffing volgens de groene maandtabel 264,08

af: alleenstaande-ouderkorting per maand 121,58

in aanmerking genomen loonheffing 142,50

Ons kenmerk INTERCOM/2007/38615

Bijlage V

Bedragen genoemd in de Wet werk en inkomen kunstenaars per 1 januari 2008.

	01-01-2008	(oud)
Bijzonder inkomen (artikel 6)		
inkomen uit studiefinanciering		
- thuisinwonende studerende	€ 297,89	(€ 294,50)
- uitwonende studerende	€ 535,11	(€ 529,03)
Vermogen (artikel 7)		
In de woning gebonden vermogen (tweede lid)	€ 44.900,-	(€ 44.300,-)
Vermogensgrenzen genoemd in derde lid		
- alleenstaande	€ 5.325,-	(€ 5.245,-)
- alleenstaande ouder	€ 10.650,-	(€ 10.490,-)
- voor de gehuwden samen	€ 10.650,-	(€ 10.490,-)
Toetredingsgrens (artikel 8)		
- alleenstaande	€ 1.106,95	(€ 1.092,75)
- alleenstaande ouder	€ 1.311,51	(€ 1.294,90)
- gehuwden	€ 1.441,80	(€ 1.422,36)
Hoogte van de uitkering (artikel 15)		
- alleenstaande	€ 694,12	(€ 685,64)
- alleenstaande ouder	€ 897,18	(€ 886,28)
- gehuwden	€ 1.014,28	(€ 1.001,32)
Maximale hoogte uitkering bij definitieve vaststelling (artikel 16)		
- alleenstaande	€ 1.469,31	(€ 1449,05)
- alleenstaande ouder	€ 1.835,72	(€ 1805,47)
- gehuwden	€ 2.033,67	(€ 2002,16)

Ons kenmerk INTERCOM/2007/38615

**Berekening van de netto WWIK-uitkering ex. artikel 15, eerste lid, van de WWIK
per 1 januari 2008.**

bruto uitkering	onderdeel a alleenstaande	onderdeel b alleenstaande ouder	onderdeel c gehuwden
Bruto uitkering incl. vakantie-uitkering	694,12	897,18	1014,28
premie Awf (franchise € 1326,75)	0,00	0,00	0,00
ink. afh. bijdrage werkn.	49,97	64,59	73,02
vergoeding werkg. ink.afh.bijdrage	49,97	64,59	73,02
tabelloon	742,50	958,50	1084,50
totaal heffing *)	76,58	27,58	18,66
netto	617,54	869,60	995,62

	<i>alleenstaande</i>	<i>alleenst. ouder</i>	<i>gehuwde</i>
marginale loonheffing per jaar	€ 2.993,00	€ 3.864,00	€ 4.372,00
algemene heffingskorting per jaar	€ 2.074,00	€ 2.074,00	€ 2.074,00
<i>inhouding volgens tabel</i>	€ 919,00	€ 1.790,00	€ 2.298,00
alleenstaande ouerkorting per jaar		€ 1.459,00	
minstverdienende partnerkorting per jaar			€ 2.074,00
in aanmerking genomen loonheffing per jaar	€ 919,00	€ 331,00	€ 224,00
idem, per maand	€ 76,58	€ 27,58	€ 18,66

Bijlage VI

Formules en percentages genoemd in paragraaf 6 (Vakantietoeslag) van de Regeling WWB voor het jaar 2008.

Artikel 11. Vakantieaanspraak voor personen jonger dan 65 jaar met inkomen uit tegenwoordige arbeid

bij een netto inkomen per maand		bedraagt de aanspraak op vakantietoeslag		
gelijk aan of meer dan	en minder dan			
€ 0,00	€ 468,87	8,00%	x ink	
€ 468,87	€ 508,60	5,13%	x ink	
€ 508,60	€ 581,09	7,75%	x ink	- € 13,41
€ 581,09	€ 1063,47	6,53%	x ink	- € 6,31
€ 1063,47	€ 1089,90	3,45%	x ink	+ € 26,39
€ 1089,90	€ 1136,34	3,08%	x ink	+ € 21,50
€ 1136,34		5,63%	x ink	- € 7,53

Artikel 12. Vakantieaanspraak voor personen jonger dan 65 jaar met inkomen uit vroegere arbeid

bij een netto inkomen per maand		bedraagt de aanspraak op vakantietoeslag		
gelijk aan of meer dan	en minder dan			
€ 0,00	€ 444,34	8,00%	x ink	
€ 444,34	€ 479,84	5,13%	x ink	
€ 479,84	€ 947,25	8,00%	x ink	- € 13,83
€ 947,25	€ 984,47	4,22%	x ink	+ € 22,42
€ 984,47	€ 1021,73	3,77%	x ink	+ € 17,92
€ 1021,73		6,90%	x ink	- € 14,06

Artikel 13. Vakantieaanspraak voor personen jonger dan 65 jaar voor wie bij het in aanmerking te nemen netto inkomen geen rekening is gehouden met de algemene heffingskorting

bij een netto inkomen per maand		bedraagt de aanspraak op vakantietoeslag		
gelijk aan of meer dan	en minder dan			
€ 0,00	€ 786,97	8,00%	x ink	
€ 786,97	€ 811,64	4,22%	x ink	+ € 29,71
€ 811,64	€ 849,00	3,78%	x ink	+ € 24,44
€ 849,00		6,91%	x ink	- € 2,13

Ons kenmerk INTERCOM/2007/38615

Artikel 14. Vakantieaanspraak voor personen van 65 jaar of ouder

1. Indien het inkomen bestaat uit een gekort AOW-pensioen bedraagt de daarbij behorende de aanspraak op vakantie-uitkering voor:

a. een alleenstaande	5,45%	x ink
b. een alleenstaande ouder, indien		
- het inkomen € 939,60 of meer bedraagt	5,66%	x ink
- het inkomen lager is dan € 939,60	4,70%	x ink
c. gehuwden, beide partners 65 jaar of ouder	5,69%	x ink
d. gehuwden, één partner jonger dan 65 jaar, indien		
- het inkomen € 619,69 of meer bedraagt	5,70%	x ink - € 6,90
- het inkomen lager is dan € 619,69	5,69%	x ink
2. Indien naast de gekorte AOW sprake is van een ander inkomen dat recht geeft op vakantietoeslag bedraagt de aanspraak op die vakantietoeslag	8,00%	

Ons kenmerk INTERCOM/2007/38615

Bijlage VII

Bedragen genoemd in de Regeling financiering en verantwoording IOAW, IOAZ en Bbz 2004 in 2008.

	1-1-2008	(1-7-2007)
Artikel 5, eerste lid Vergoeding per besluit op een aanvraag van ondernemers in de binnenvaart om verlening van bijstand (art. 56, eerste lid, onderdeel a, Bbz 2004)	€ 273,-	(€ 266,-)
Artikel 5, tweede lid - onderdeel a voor een uitgebreid rapport betrekking hebbend op bijstandverlening aan een startende of reeds gevestigde zelfstandige	€ 2.748,-	(€ 2.674,-)
voor een verkort rapport betrekking hebbend op bijstandsverlening aan een startende of reeds gevestigde zelfstandige	€ 1.625,-	(€ 1.581,-)
- onderdeel b voor een rapport betrekking hebbend op bijstandsverlening aan een oudere of een beëindigende zelfstandige of een nader of vervolgrapport betrekking hebbend op bijstandsverlening aan een zelfstandige	€ 999,-	(€ 972,-)
Artikel 5, derde lid Aan derden opgedragen begeleiding van persoon aan wie algemene bijstand wordt verstrekt - belanghebbende bedoeld in artikel 2, eerste lid, onderdeel b, Bbz 2004 - belanghebbende bedoeld in artikel 2, derde lid, Bbz 2004	€ 1.657,- € 3.313,-	(€ 1.612,-) (€ 3.224,-)
Artikel 5, vierde lid Kosten van een aan derden opgedragen onderzoek betrekking hebbend op een aanvraag om uitkering op grond van de IOAZ	€ 1.123,-	(€ 1.093,-)

6872 Mg

Ministerie van Sociale Zaken en
Werkgelegenheid

Aldh.
29/5
Minister
Staatssecretaris

Directie
Inkomensverzekeringen en
-voorzieningen
Afd. Inkomenswaarborg
tijdens Werk

Contactpersoon

Datum

Onze referentie
2013-0000061225

Kopie aan
Staatssecretaris

nota

Kamervragen van Mei Li Vos c.s. over zzp'ers die
door de Bbz-regeling in de knel raken.

Akkoord SG/DG

J. Zeevink

1 Status nota

Ter beslissing.

2 Aanleiding

- Kamervragen (aan ministers van EZ en SZW alsmede de staatssecretaris van Financiën) over een casus van een ex-zzp'er met inmiddels een WWB-uitkering, die als gevolg van het definitieve vaststellingsmoment in 2013 van een eerder in 2012 verstrekte Bbz-uitkering, in 2013 recht kreeg op minder huur- en zorgtoeslag.

3 Beslispunten/advies/beslistermijn

- Wij verzoeken u in te stemmen met de inhoud en verzending (door Minister EZ mede namens Minister SZW en staatssecretaris Financiën) van bijgevoegde conceptbrief. *stas*
- Na uw akkoord en dat van de minister van EZ en de staatssecretaris van Financiën kan verzending plaatsvinden vanuit EZ. Wij verzoeken u in dit verband deze nota uiterlijk *23 mei* af te doen.

4 Kernpunten

- Het Besluit bijstandsverlening (Bbz) maakt onderdeel uit van de WWB. Zelfstandigen hebben veelal wisselende inkomsten. De definitieve inkomensgegevens van zelfstandigen zijn pas na afloop van het jaar beschikbaar, nadat de jaarrekening is vastgesteld. De uitkering voor levensonderhoud op grond van het Bbz wordt daarom als een lening verstrekt en op jaarrbasis berekend: na afloop van het jaar waarin de lening is verstrekt wordt op basis van de jaarrekening de uitkering definitief vastgesteld.
- In het algemeen zijn bijstandsuitkeringen belast, ook uitkeringen op grond van het Bbz. Zolang de bijstand verleend wordt in de vorm van een lening blijft de verstrekking echter zonder fiscale gevolgen (geen fiscaal genietingsmoment). Groot voordeel hiervan is dat eventuele terugvordering van de in de vorm van een lening verleende bijstand netto kan geschieden.

- Het tijdstip van definitieve vaststelling van een uitkering op grond van het Bbz is bepalend voor de fiscale gevolgen, en dus ook voor het tijdstip van vermelden op de jaaropgaaf. In de casus betekende dit dat belanghebbende in 2013 door een in zijn ogen "papieren" inkomen (de in het jaar 2012 ontvangen lening die pas in 2013 werd belast) voor minder toeslag in aanmerking kwam.
- De voorgestelde oplossing van de vragenstellers om de zelfstandige zelf het genietingsmoment te laten kiezen past niet in bovenstaande systematiek en zou nieuwe problemen veroorzaken.
- Wel toont de Staatssecretaris van Financiën zich bereid andere mogelijkheden te onderzoeken om de geschatste effecten te matigen of weg te nemen. Hierbij wordt geen concrete oplossingsrichting aangegeven (hierover kon nog geen overeenstemming worden bereikt). We hebben met ambtelijk Financiën en EZ afgesproken dat we dit de komende tijd gaan oppakken.
- Een denkbare oplossing is bijvoorbeeld om het fiscale genietingmoment bij fictie te bepalen op het moment van toekenning van de lening. Dat betekent dan dat in dat jaar sprake is van fiscaal inkomen (en vermelding daarvan op de jaaropgave) en niet pas in het jaar daarna.

Directie
Inkomensverzekeringen en -voorzieningen
Afd. Inkomenswaarborg
tijdens Werk

Datum

Onze referentie
2013-0000061225

Ministerie van Economische Zaken

> Retouradres Postbus 20401 2500 EK Den Haag

De Voorzitter van de Tweede Kamer der Staten-Generaal
Binnenhof 1 A
2513 AA S GRAVENHAGE

Directoraat-generaal
Bedrijfsleven & Innovatie
Directie Ondernemerschap

Bezoekadres
Bezuidenhoutseweg 73
2594 AC Den Haag

Postadres
Postbus 20401
2500 EK Den Haag

Factuuradres
Postbus 16180
2500 BD Den Haag

Overheidsidentificatiennr
00000001003214369000
T 070 379 8911 (algemeen)
www.rijksoverheid.nl/ez

Behandeld door

Datum

Betreft Antwoorden naar aanleiding van de vragen van de leden Mei Li Vos, Groot en Kerstens over zzp'ers die door de Bbz-regeling in de knel raken.

Ons kenmerk
DGBI-O / 13091027

Uw kenmerk

Bijlage(n)

H.G.J. Kamp
Minister van Economische Zaken

staatssecretaris

Hierbij zend ik mede namens de minister van Sociale Zaken en Werkgelegenheid en de staatssecretaris van Financiën de antwoorden op de vragen van de leden Mei Li Vos, Groot en Kerstens (allen PvdA) over zzp'ers die door de Bbz-regeling in de knel raken (ingezonden 8 april 2013).

Antwoorden naar aanleiding van de vragen van de leden Mei Li Vos, Groot en Kerstens (allen PvdA) aan de ministers van Economische Zaken en van Sociale Zaken en Werkgelegenheid en de staatssecretaris van Financiën over zzp'ers die door de Bbz-regeling in de knel raken (ingezonden 8 april 2013, 2013Z06967).

Vraag 1

Kent u de berichten van zzp'ers (zelfstandigen zonder personeel) met een bijstandsuitkering die door de omzetting van een Bbz-uitkering van het voorgaande jaar naar 'bijstand om niet' financieel in de knel raken, omdat zij ineens niet meer in aanmerking komen voor toeslagen?

Antwoord vraag 1

Ja.

Vraag 2

Welke regels gelden er ten aanzien van de jaaropgave voor een zzp'er die een bijstandsuitkering ontvangt en het voorafgaande jaar in de Bbz-regeling viel?

Antwoord vraag 2

Aan de vorm van de jaaropgave stelt de Belastingdienst geen eisen, wel aan de inhoud. Ik verwijs u hiervoor naar de model jaaropgave welke de belastingdienst publiceert. Zo moeten in ieder geval de volgende zaken op de jaaropgaaf staan:

- het jaarloon voor de loonbelasting/premie volksverzekeringen;
- de ingehouden loonbelasting/premie volksverzekeringen;
- het totaal aan verrekende arbeidskorting;
- of er rekening is gehouden met de loonheffingskorting;
- het burgerservicenummer (BSN) van de werknemer;
- het loon voor de Zorgverzekeringswet (ZVW);
- de totale ingehouden inkomensafhankelijke bijdrage ZVW;
- het totaalbedrag aan verrekende levensloopverlofkorting.

Vraag 3

In welk jaar hoort de Bbz-uitkering, die met terugwerkende kracht tot 'bijstand om niet' wordt omgezet, in de jaaropgave te worden opgenomen?

Antwoord vraag 3

Inkomsten van zelfstandigen, waaronder zzp'ers, hebben veelal een wisselend karakter. De definitieve inkomensgegevens van zelfstandigen zijn pas na afloop van het jaar beschikbaar nadat de jaarrekening is vast gesteld. De uitkering voor levensonderhoud op grond van het Besluit bijstandverlening zelfstandigen (Bbz) wordt dan ook in eerste instantie als een lening verstrekt en op jaarbasis berekend. Na afloop van het jaar waarin de lening is verstrekt wordt op basis van de jaarrekening de uitkering definitief vastgesteld. Dat betekent dat een algemene bijstandsuitkering op grond van het Bbz die in 2012 in eerste instantie als lening is verstrekt in 2013 definitief wordt vastgesteld. Die vaststelling kan leiden tot

omzetting in een bedrag om niet, dan wel in een terugvordering van de verleende bijstand.

In het algemeen zijn bijstandsuitkeringen belast, ook uitkeringen op grond van het Bbz. Zolang de bijstand verleend wordt in de vorm van een lening blijft de verstrekking zonder fiscale gevolgen. Er is dan geen fiscaal genietingsmoment. Dat geldt ook voor de terugvordering van de in de vorm van een lening verleende bijstand, deze blijft ook buiten de fiscaliteit.

Het tijdstip van definitieve vaststelling van een uitkering op grond van de Bbz is bepalend voor de fiscale gevolgen, en dus ook voor het tijdstip van vermelden op de jaaropgave. Stelt men in het jaar na de verstrekking van het geld (de lening) vast dat men niet of niet alles hoeft terug te betalen dan is er op dat moment fiscaal inkomen genoten en hoort dit te worden vermeld op de jaaropgave van dat jaar.

Vraag 4

Deelt u de mening dat het niet wenselijk is dat de omgezette Bbz-uitkering en de WWB-uitkering in één jaaropgave worden opgenomen, waardoor aanspraak op toeslagen kan vervallen? Zo nee, waarom niet?

Antwoord vraag 4

Nee, zie ook antwoord bij 2 en 3, wat in een bepaald jaar wordt genoten aan loon dient ook op de jaaropgave van dat jaar te staan. Het op één jaaropgave vermelden van de omgezette Bbz-uitkering en de Wet werk en bijstand-uitkering (WWB) past in dit stramien.

Vraag 5

Hoe beoordeelt u de handelwijze van de Belastingdienst en de gemeente zoals in bijgaande e-mail verwoord (in verband met privacy onderhands meegestuurd)? Kunt u ingaan op de casus zoals beschreven in de e-mail?

Antwoord vraag 5

De WWB, waarvan het Bbz onderdeel is, is gedecentraliseerd en wordt uitgevoerd door de gemeenten. Hierdoor kan de minister van SZW niet in de besluitvorming inzake individuele gevallen treden (artikel 76, eerste lid, van de WWB). In algemene zin geldt dat gemeenten gehouden zijn om een als lening verstrekte Bbz-uitkering af te wikkelen zoals aangegeven in de casus.

Daar waar het de Belastingdienst betreft kan gelet op de geheimhoudings-verplichting niet worden ingegaan op het individuele geval. Echter in algemene zin kan wel gemeld worden dat deze afwikkeling tot gevolg heeft dat iemand in het jaar van omzetting fiscaal meer inkomen heeft genoten met de geschatste gevolgen voor toeslagen. In dergelijke gevallen levert het achteraf moeten terugbetalen van toeslagen ook vaak betalingsproblemen op voor betrokkenen. Het is dan ook verstandig om in het geval er een dergelijke lening wordt gegeven om de inkomensschatting voor toeslagen in het daarop volgende jaar bij te stellen door het inkomen voorzichtigheidshalve alvast op te hogen met het bedrag van de lening. Dit voorkomt dat later alles ineens moet worden terugbetaald.

Vraag 6

Op welke wijze kunt u zzp'ers die in de knel raken als gevolg van omzetting met terugwerkende kracht van een Bbz-uitkering naar 'bijstand om niet' tegemoet komen?

Antwoord vraag 6

Komt men in de knel doordat het teveel aan toeslagen moet worden terugbetaald dan kan er in de invorderingssfeer gezocht worden naar een oplossing, bijvoorbeeld in de vorm van een betalingsregeling.

Vraag 7

Is een wijziging van artikel 11 van de Bbz-regeling, waarin wordt opgenomen dat een zelfstandige het boekjaar voor de jaaropgave zelf mag bepalen, een oplossing voor zzp'ers die in de problemen komen? Zo nee, waarom niet en welke andere maatregel is vervolgens denkbaar?

Antwoord vraag 7

Nee, de Wet op de loonbelasting 1964 bevat bepalingen omtrent de jaaropgave en het genietingsmoment. Een keuzemogelijkheid als omschreven in de vraag voor wat betreft het moment van in aanmerking nemen van belast inkomen is niet passend. Een dergelijke oplossing wordt gelet op de doorwerking naar andere middelen voor de Belastingdienst ook heel ingewikkeld in de uitvoering. Wel heb ik de Staatssecretaris van Financiën bereid gevonden andere mogelijkheden te onderzoeken om de geschatste effecten te matigen dan wel weg te nemen. Uw Kamer zal over de eventuele oplossingen geïnformeerd worden.

2013Z06967

Vragen van de leden Mei Li Vos, Groot en Kerstens (allen PvdA) aan de ministers van Economische Zaken en van Sociale Zaken en Werkgelegenheid en de staatssecretaris van Financiën over zzp'ers die door de BBZ-regeling in de knel raken (ingezonden 8 april 2013)

1

Kent u de berichten van zzp'ers (zelfstandigen zonder personeel) met een bijstandsuitkering die door de omzetting van een bbz-uitkering van het voorgaande jaar naar 'bijstand om niet' financieel in de knel raken, omdat zij ineens niet meer in aanmerking komen voor toeslagen? 1)

2

Welke regels gelden er ten aanzien van de jaaropgave voor een zzp'er die een bijstandsuitkering ontvangt en het voorafgaande jaar in de bbz-regeling viel?

3

In welk jaar hoort de bbz-uitkering, die met terugwerkende kracht tot 'bijstand om niet' wordt omgezet, in de jaaropgave te worden opgenomen?

4

Deelt u de mening dat het niet wenselijk is dat de omgezette bbz-uitkering en de wwb-uitkering in één jaaropgave worden opgenomen, waardoor aanspraak op toeslagen kan vervallen? Zo nee, waarom niet?

5

Hoe beoordeelt u de handelwijze van de Belastingdienst en de gemeente zoals in bijgaande e-mail verwoord (in verband met privacy onderhands meegestuurd)? Kunt u ingaan op de casus zoals beschreven in de e-mail?

6

Op welke wijze kunt u zzp'ers die in de knel raken als gevolg van omzetting met terugwerkende kracht van een bbz-uitkering naar 'bijstand om niet' tegemoet komen?

7

Is een wijziging van artikel 11 van de bbz-regeling, waarin wordt opgenomen dat een zelfstandige het boekjaar voor de jaaropgave zelf mag bepalen, een oplossing voor zzp'ers die in de problemen komen? Zo nee, waarom niet en welke andere maatregel is vervolgens denkbaar?

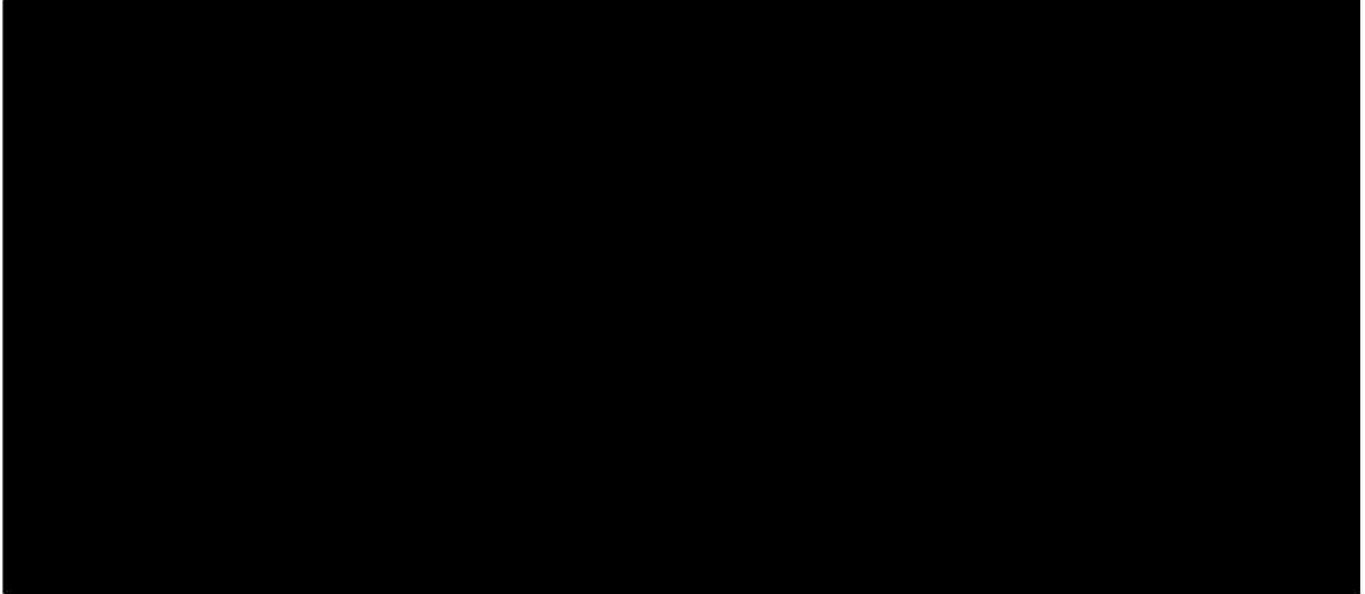
1) email onderhands meegezonden

Van:
Verzonden:
Aan:
Onderwerp:
Bijlagen:

Van:
Verzonden:
Aan:
Onderwerp: ZZP 'ers in de knel door foute BBZ-regeling!

Geachte [...],

[...]

Met vriendelijke groeten,

[...]

De informatie in deze e-mail is vertrouwelijk en uitsluitend bestemd voor de geadresseerde. Indien u niet de geadresseerde van dit bericht bent, verzoek ik u dit bericht te vernietigen zonder van de inhoud kennis te nemen en de inhoud er van niet te gebruiken, niet te kopiëren en niet onder derden te verspreiden.

Bezoekadres
Weesperstraat 117
1018 VN Amsterdam

Gemeente Amsterdam

Dienst Werk en Inkomen

Postbus 90395
1006 BJ Amsterdam
Telefoon 020 346
Fax 020 346

Strategie en Mensen
Strategisch Beleid - Cliëntenraad

www.amsterdam.nl/werk-inkomen

Retouradres: Postbus 90395, 1006 BJ Amsterdam

Ministerie van Financiën
Directie Algemene Fiscale Politiek (AFP)
Postadres 20201
2500 EE Den Haag

Datum 14 oktober 2013
Ons kenmerk 23292
Behandeld door [REDACTED]
Faxnummer [REDACTED]
E-mail [REDACTED]

Kopie aan Ministerie Van Sociale Zaken en Werkgelegenheid

Onderwerp Bbz-uitkering, jaaropgaaf en knelpunten in de berekening van toeslagen

Geachte heer/mevrouw,

Met deze brief vraag ik uw aandacht voor een knelpunt bij de berekening van toeslagen voor (ex-)ondernemers die een Bbz-uitkering hebben ontvangen. De Bbz-uitkering (Besluit bijstandverlening zelfstandigen 2004) is bedoeld om ondernemers te ondersteunen die tijdelijk een inkomen hebben onder het bijstands niveau. Het is een aanvulling van de bedrijfsinkomsten tot het bijstands niveau.

Deze uitkering wordt bij toekenning in eerste instantie als renteloze lening verstrekt. Na afloop van het boekjaar waarin de lening is verstrekt, wordt op basis van de jaarrekening en de opgave van overige inkomsten, de Bbz-uitkering over het gehele boekjaar definitief vastgesteld. De vaststelling kan leiden tot (gedeeltelijke) omzetting in een bedrag om niet, en/of in (gedeeltelijke) terugvordering van de verleende bijstand.

Het moment van de definitieve vaststelling van een Bbz-uitkering is bepalend voor de fiscale gevolgen. Indien er sprake is van een (gedeeltelijke) omzetting van de verstrekte lening in een bedrag om niet, is het bedrag om niet in het jaar van de omzetting (dus niet in het jaar waarin de lening is uitbetaald) belast inkomen voor de inkomstenbelasting. Over dit inkomen wordt loonheffing afgedragen en hierover wordt een jaaropgave verstrekt. De belanghebbende dient dit inkomen over het jaar van de omzetting op te geven bij de aangifte inkomstenbelasting.

In het jaar van de omzetting zal de belanghebbende echter vaak ook een ander belast inkomen ontvangen uit zijn werkzaamheden, of, indien hij gestopt is, wellicht uit een uitkering. Doordat zowel de inkomsten uit de definitieve vaststelling van de Bbz-uitkering als de overige inkomsten belast zijn, is er dan sprake van een relatief hoog belastbaar inkomen in een jaar.

Dit hoge belastbaar inkomen heeft gevolgen voor het recht op toeslagen in het jaar van de omzetting. Het komt herhaaldelijk voor dat belanghebbenden niet meer of voor een lager bedrag aan toeslagen in aanmerking komen, terwijl zij wel van een minimum inkomen, bijvoorbeeld een WWB uitkering, hebben geleefd. De bij bevoorschotting teveel verstrekte toeslag moet belanghebbende vervolgens terugbetaLEN aan de Belastingdienst.

De Belastingdienst biedt bij de berekening van het recht op toeslagen de mogelijkheid om nabetalingen uit een uitkering over een voorgaand jaar als "bijzonder inkomen" op te geven. Wij hebben onze klanten analoog hieraan geadviseerd de definitieve vaststelling op te geven als bijzonder inkomen, aangezien het om belast inkomen gaat, dat een jaar eerder daadwerkelijk is ontvangen. Uit ongegrond verklaarde bezwaarschriften van belanghebbenden blijkt echter dat de Belastingdienst het Bbz-inkomen niet accepteert als "bijzonder inkomen" maar dit kwalificeert als "papieren" inkomen en het inkomen daarbij wel in aanmerking neemt voor de berekening van het recht op toeslagen. Wij zouden graag zien dat de definitieve vaststelling van de Bbz-uitkering als bijzonder inkomen kan worden opgegeven.

Als noodoplossing om de belanghebbenden te helpen ziet de Dienst Werk en Inkomen zich genoodzaakt om bijzondere bijstand te verstrekken ter hoogte van het bedrag aan teruggevorderde toeslagen. Ons inziens is bijzondere bijstand niet bedoeld om dit op te lossen.

Wij willen graag met u in gesprek om hier een oplossing voor te bieden. U kunt hiervoor contact opnemen met [REDACTED], telefoonnummer [REDACTED] of mobiel: [REDACTED]

Ik zie uit naar uw reactie.

Met vriendelijke groet,

[REDACTED]
Algemeen Directeur
Dienst Werk en Inkomen

Kopie aan:
Ministerie van Sociale Zaken en Werkgelegenheid
Directie Inkomensverzekeringen en –voorzieningen
Postbus 90801
2509 LV Den Haag

Weesperstraat 111/117
1018 VN Amsterdam

Gemeente Amsterdam
Dienst Werk en Inkomen

TNT Post
Port betaald
Port Payé
Pays-Bas

Ministerie van Soc. Zaken en Welgelegenheid
Directie Inkomensverzekeringen en -voorzieningen
Postbus 90801
2509 LV Den Haag

A06Ps 2509LV801

DWI.1000.WS-0108

00003

Bezoekadres
Weesperstraat 117
1018 VN Amsterdam

Gemeente Amsterdam

Dienst Werk en Inkomen

Postbus 90395
1006 BJ Amsterdam
Telefoon 020 2526932

Strategie en Mensen
Strategisch Beleid

www.amsterdam.nl/werk-inkomen

Retouradres: Postbus 90395, 1006 BJ Amsterdam

Ministerie van Financiën
Directie Algemene Fiscale Politiek (AFP)

Datum
Ons kenmerk
Behandeld door
Faxnummer
E-mail

8 april 2014

23509

[REDACTED]

Kopie aan Ministerie Van Sociale Zaken en Werkgelegenheid
Onderwerp Bbz-uitkering en jaaropgaaf

Geachte heer/mevrouw,

Met deze brief vraag ik uw aandacht voor de gewenste oplossing voor een knelpunt bij de berekening van toeslagen voor de ondernemers en ex-ondernemers met een minimum inkomen.

Probleembeschrijving

Een Bbz- uitkering is een tijdelijke aanvulling van de bedrijfsinkomsten tot het bijstands niveau in de vorm van een renteloze geldlening. De berekeningssystematiek van het Bbz en van toeslagen heeft gevolgen voor (ex-)ondernemers en hun recht op toeslagen.

Bij toekenning (jaar T) wordt in eerste instantie de Bbz-uitkering als renteloze lening verstrekt en het opvolgend jaar definitief vastgesteld (T+1). Het moment van de definitieve vaststelling (T+1) is bepalend voor de fiscale gevolgen. Voor het merendeel worden deze uitkeringen in het opvolgende jaar definitief verstrekt, 'om niet' of met een beperkte verrekening. Indien de Bbz-uitkering wordt omgezet in een bedrag 'om niet', is dat bedrag 'om niet' in het jaar van de omzetting (T+1) belast inkomen voor de inkomensbelasting. Hierdoor ontstaat het knelpunt dat de (ex)-ondernemers (in jaar T+1) niet meer voor toeslagen in aanmerking komen (met name de huurtoeslag), of voor een lager bedrag in aanmerking komen, terwijl zij wel in het jaar ervoor (jaar T) en in het jaar T+1 van een minimuminkomen hebben geleefd. De bij bevoorschotting teveel verstrekte toeslag moet belanghebbende vervolgens terugbetaLEN.

Context

In de brief van 14 oktober 2013 aan het Ministerie van Financiën (in kopie aan Ministerie van SZW) is dit knelpunt voorgelegd. Naar aanleiding hiervan hebben op 10 december 2013 en op 27 januari 2014 gesprekken plaatsgevonden met een afvaardiging van zowel de G4, het Ministerie van Financiën als het Ministerie van SZW. Tijdens deze gesprekken is het knelpunt duidelijk in kaart gebracht en zijn diverse oplossingsrichtingen onderzocht. Op 27 januari is afgesproken dat de G4-gemeenten een globale inschatting geven van de doelgroep die door het fiscale knelpunt wordt geraakt. Ook is afgesproken dat er een beslisnotitie voor de bewindslieden wordt opgesteld. Als input hiervoor maak ik in deze brief de gewenste oplossing namens de G4 kenbaar en daarnaast ga ik in op de globale inschatting van de doelgroep die dit knelpunt raakt.

G4- oplossingsvoordeur

In de gesprekken met de beide ministeries (Financiën en SZW) zijn diverse oplossingsrichtingen verkend. Uit de verkenning is deze optie van "bijzonder inkomen" in het kader van AWIR als de meest haalbare en proportionele optie gekomen. Deze optie houdt in dat de omzetting van gefiscaliseerde inkomen voor de AWIR wordt beschouwd als "bijzonder inkomen". Bij de overige besproken oplossingen staat de oplossing niet in verhouding tot de problematiek.

Het ministerie van Financiën heeft echter reserves bij deze voorkeursoptie omdat zij het aantal uitzonderingen voor 'bijzonder inkomen' juist wil terugdringen en ook omdat deze oplossing niet geautomatiseerd kan worden en de werkzaamheden handmatig moeten plaatsvinden. De G4 ziet dit niet als een beslissend bezwaar omdat in deze oplossing wordt aangesloten bij een bestaande werkstroom. De optie van "bijzonder inkomen" is een mogelijkheid die de Belastingdienst al biedt.

Juist de wijze waarop de wetgever het Bbz heeft ingericht, maakt dat het om een bijzonder inkomen gaat. De uitkering wordt namelijk als lening verstrekt en het opvolgend jaar definitief vastgesteld. Voor het merendeel worden deze uitkeringen in het opvolgende jaar definitief verstrekt, 'om niet' of met een beperkte verrekening. Slechts bij een klein deel wordt de lening teruggevorderd. I.h.a. 'geniet' de ondernemer het inkomen in het jaar dat deze als lening verstrekt wordt.

De gewenste oplossing betekent in concreto dat aan de huidige lijst van "bijzonder inkomen" de Bbz-uitkering wordt toegevoegd. Bij opgaaf als bijzonder inkomen zou terugbetaling van de huurtoeslag (verreweg de grootste post) niet meer aan de orde zijn, waarmee het knelpunt praktisch is opgelost.

De gewenste oplossing heeft verder als voordeel dat de gemeenten niet langer genoodzaakt zijn bijzondere bijstand te verstrekken ter hoogte van het bedrag aan teruggevorderde toeslagen aan ex-Bbz-ers in de WWB die momenteel toeslagen mislopen. Bijzondere bijstand is ons inziens niet hiervoor bedoeld. Temeer nu er ook recente jurisprudentie is dat compensatie voor belastingschade buitenwettelijk begunstigend beleid is waartoe een gemeente niet kan worden verplicht. Landelijk zal er dan ook niet gelijk worden gehandeld waardoor er volgens de G4 sprake is van rechtsongelijkheid.

Aantallen

Een exact getal van de doelgroep is niet aan te geven omdat dit gegeven niet wordt geregistreerd op dit moment. Naar schatting raakt dit fiscale knelpunt per jaar enkele honderden mensen.

Met vriendelijke groet,

Namens de G4 Algemene Directeuren,

[REDACTED]
Algemeen Directeur
Dienst Werk en Inkomen Amsterdam

Weesperstraat 111/117
1018 VN Amsterdam

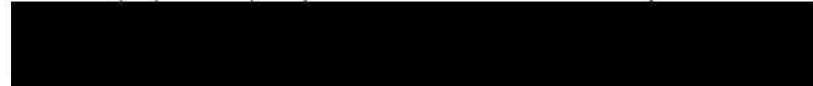
Gemeente Amsterdam
Dienst Werk en Inkomen

TNT Post
Port betaald
Port Payé
Pays-Bas

Ministerie van S2W

Anna van Hannoverstraat 4

2595 BJ Den Haag

De minister van Sociale Zaken en Werkgelegenheid
Postbus 90801
2509 LV DEN HAAG

Postadres
Postbus 93122
2509 AC Den Haag

Bezoekadres
Bezuidenhoutseweg 151
2594 AG Den Haag
Tel: (070) 356 35 63
Fax: (070) 380 75 72

E-mailadres
10.2.e@nationaleombudsman.nl
Website
www.nationaleombudsman.nl

Doorkiesnummer
[REDACTED]

Datum
– 1 DEC. 2014

Ons nummer
201401362

Uw brief

Uw kenmerk

Bijlagen
1

Behandelend medewerker
[REDACTED]

Onderwerp
'Papieren inkomen'

Geachte heer Asscher

Vandaag heb ik een brief gestuurd aan de staatssecretaris van Financiën over een onderwerp dat mede u aangaat. Om deze reden ontvangt u hierbij een afschrift van deze brief.

Reactie

In de brief heb ik de staatssecretaris van Financiën gevraagd binnen drie weken te reageren.

Als u aanleiding ziet om ook zelf te reageren, bied ik u hiervoor graag de mogelijkheid. Ik ontvang uw reactie dan ook graag binnen drie weken.

Contact

Hebt u over deze brief nog vragen, dan kunt u contact opnemen met de heer [REDACTED]. U kunt hem bereiken via bovenstaand doorkiesnummer en 10.2.e@nationaleombudsman.nl.

Met vriendelijke groet,
de Nationale ombudsman,

[REDACTED]
[REDACTED],
waarnemend ombudsman

De staatssecretaris van Financiën
Postbus 20201
2500 EE DEN HAAG

Geachte heer Wiebes,

Met deze brief wil ik uw aandacht vragen voor de problematiek van het zogenoemde 'papieren inkomen'. Betrokkenen hebben soms al jaren te maken met een overheid die met de ene hand geeft en de andere neemt.

De problematiek heeft al enkele jaren de voortdurende aandacht van de Nationale ombudsman.¹ Een structurele oplossing is er nog altijd niet.

Waar gaat het om?

Op grond van het Besluit bijstandverlening zelfstandigen 2004 (Bbz) kunnen zelfstandigen een lening krijgen die kan dienen als bedrijfskapitaal of kan voorzien in de kosten van levensonderhoud. Deze lening kan achteraf al dan niet deels worden omgezet in 'een bedrag om niet'. Deze omzetting ('kwijtschelding') wordt voor de loon- en inkomstenbelasting gezien als inkomen. Het is echter 'papieren inkomen', omdat de omzetting als zodanig niet tot een betaling leidt.

Het papieren inkomen werkt door in de grondslag van inkomensafhankelijke regelingen, zoals toeslagen, en heeft dus het reële gevolg dat het recht op dergelijke inkomensondersteuning (vrijwel) geheel vervalt. Niet zelden moeten aanzienlijke bedragen worden terugbetaald. Dit kan ertoe leiden dat betrokkenen in het jaar van omzetting in betalingsnood komen en zelfs onder de bijstandsnorm kunnen zakken.

Draagkrachtgedachte

Dat het papieren inkomen onverkort doorwerkt in de grondslag van inkomensafhankelijke regelingen, staat op gespannen voet met de draagkrachtgedachte die aan deze regelingen ten grondslag ligt. Papieren inkomen levert immers geen betalingscapaciteit op en zou daarom niet relevant moeten zijn voor dergelijke regelingen. Het papieren inkomen levert desondanks wel ernstige betalingsnood op bij betrokkenen. Iedereen constateert dit, maar het probleem blijft bestaan.

---

¹Zie: www.nationaleombudsman.nl/papieren-inkomen

Postadres
Postbus 93122
2509 AC Den Haag
Bezoekadres
Bezuidenhoutseweg 151
2594 AG Den Haag
Tel: (070) 356 35 63
Fax: (070) 360 75 72
10.2@nationalenombudsman.nl
www.nationalenombudsman.nl

Doorkiesnummer
[REDACTED]

Datum
- 1 DEU. 2014
Ons nummer

2014.01362

Uw brief

Uw kenmerk

Bijlagen
-

Behandelend medewerker
[REDACTED]

Onderwerp
'Papieren inkomen'

Ons nummer
2014.01362

2

Bezwaar en beroep

De beslissingen zijn vatbaar voor bezwaar en beroep en kunnen daarom aan de rechter worden voorgelegd. De rechter kan de problematiek echter niet oplossen. Ambtenaren en rechters die de problematiek willen oplossen, lopen tegen de grenzen van hun bevoegdheden aan. De oorzaak hiervan is dat het inkomen en de aanspraken afzonderlijk moeten worden beoordeeld en vastgesteld. Een juiste wetstoepassing leidt tot een uitkomst die niemand wil.

Klachten

Doordat de formele weg van bezwaar en beroep een doodlopende weg is gebleken, hebben sommige burgers zich - ten einde raad - tot de Nationale ombudsman gewend. De afgelopen jaren heeft de Nationale ombudsman een vijftigtal² klachten ontvangen over papieren inkomen. Dit aantal groeit gestaag. Kern van de klachten betreft de terugvordering van toeslagen door de Belastingdienst.

Rondgang

Om zicht te krijgen op de omvang van de problematiek heb ik contact gezocht met mijn ambtsgenoten in Amsterdam, Rotterdam en Den Haag en navraag gedaan bij Divosa en het ministerie van Sociale Zaken en Werkgelegenheid.

De problematiek van het papieren inkomen doet zich voor bij die huishoudens waarbij eerder toegekende leenbijstand wordt omgezet in een bedrag om niet. Landelijke cijfers over hoe vaak een dergelijke omzetting plaatsvindt, blijken helaas niet beschikbaar. Wel zou uit CBS-cijfers blijken dat in 2013 in totaal 4.100 huishoudens een beroep deden op een Bbz-leasing. Een grove schatting is dat in ongeveer een derde van deze gevallen de lening (deels) is omgezet en heeft geleid tot papieren inkomen. Het gaat dus om een gering aantal huishoudens, daar staat echter tegenover dat de individuele consequenties in al deze gevallen groot en ingrijpend zijn.

Platformbijeenkomst Bbz

Via Divosa werden wij benaderd door Stimulansz, een non-profitorganisatie die overheden voorziet van kennis en advies op het terrein van werk en inkomen, welzijn en gezondheid, om op 20 november 2014 aanwezig te zijn bij een platformbijeenkomst over de Bbz.

---

² Per 27 november 2014 zijn er 47 klachten ontvangen. Hiervan zijn er momenteel nog 21 in behandeling.

Ons nummer
2014.01362

3

Het betrof een bijeenkomst van (vooral) gemeenteambtenaren die in hun functie te maken hebben met de uitvoering van de Bbz.

De aanwezigen herkenden de problematiek. Zij wilden de problemen graag oplossen, maar zagen beperkte mogelijkheden voor zichzelf. Persoonlijk contact met de inspecteur van de Belastingdienst wilde wel eens helpen, maar dat waren uitzonderingen. In negen van de tien gevallen kon ook de inspecteur niets doen.

Sommige gemeenten verleenden bijzondere bijstand, zodat betrokkenen alsnog zijn toeslagenschuld kon voldoen. Dat werd echter niet als een structurele oplossing gezien, omdat de gemeente dat geheel uit eigen zak moet betalen en het papieren inkomen blijft bestaan. Dit betekent dat het papieren inkomen kan blijven doorwerken naar andere regelingen, zoals de ouderbijdrage voor de studiefinanciering.

Structurele oplossing

Op 30 september 2014 hebben wij de problematiek besproken met medewerkers van het ministerie van Financiën en de Belastingdienst.

Tijdens deze besprekking is mij gebleken dat u, samen met het ministerie van Sociale Zaken en Werkgelegenheid, werkt aan een structurele oplossing. Deze structurele oplossing zou echter alleen gaan gelden voor toekomstige gevallen, zodat bestaande gevallen alsnog in de kou blijven staan. Dat lijkt mij niet redelijk.

De oorzaak van de problematiek ligt immers in de slechte aansluiting van de regelingen, waarvoor de overheid verantwoordelijk is. Als er na al die jaren eindelijk een structurele oplossing komt, zou die ook moeten gelden voor (alle) bestaande gevallen.

Verzoek

Ik geef u daarom in overweging uit te spreken dat u ook voor alle bestaande gevallen een regeling gaat treffen, althans dat de nieuwe regeling met terugwerkende kracht zal worden ingevoerd, zodat de regeling ook voor hen zal gelden. Met een dergelijke toezegging zouden betrokkenen verlost worden van een groot probleem en een zware last.

Uw reactie ontvangen wij graag binnen drie weken.

de Nationale
ombudsman

Ons nummer
2014.01362

4

De Bbz valt onder de verantwoordelijkheid van de minister van Sociale Zaken en Werkgelegenheid. Ik heb deze brief daarom ook aan minister Asscher gestuurd en hem eveneens gelegenheid geboden om te reageren.

Als u, naar aanleiding van deze brief, nog vragen heeft, kunt u contact opnemen met [REDACTED]. Hij is bereikbaar via bovenstaand doorkiesnummer en het e-mailadres [REDACTED] 10.2.e @nationaleombudsman.nl.

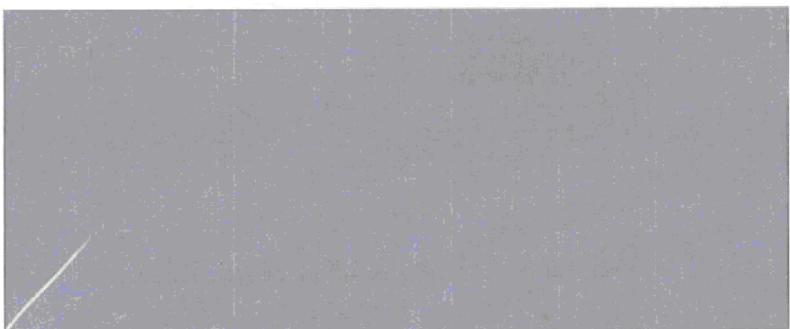
Afschrift

De Commissie voor de Verzoekschriften en de Burgerinitiatieven van de Tweede Kamer der Staten-Generaal heeft een verzoekschrift in behandeling over dit onderwerp. De Commissie ontvangt daarom een afschrift van deze brief.

Met vriendelijke groet,
de Nationale ombudsman,

[REDACTED]
[REDACTED]
waarnemend ombudsman

PostNL
Port Betaald
Port Payé
Pays-Bas

de Nationale ombudsman
Postbus 93122, 2509 AC Den Haag

GO1FP 2509L0801

postnummer en postcode

00005

4. Problematiek "papieren inkomen" o.g.v. Bbz

Probleem

Mensen die een Bbz-uitkering hebben gehad kunnen in het jaar dat de uitkering definitief wordt toegewezen onbedoeld (een deel van) hun recht op toeslagen verliezen door de ongelukkige samenloop van de Bbz-regeling en de fiscale- en toeslagen wetsystematiek. Dit betreft maximaal 1500 personen.

Uitleg

- De uitkering voor levensonderhoud in het kader van Besluit bijstand zelfstandigen 2004 (Bbz) is in eerste instantie een renteloze lening. Als na afloop van het jaar duidelijk is hoeveel de bedrijfsinkomsten zijn, wordt de uitkering omgezet in een gift indien de bedrijfsinkomsten niet afdoende waren om te voorzien in de noodzakelijke kosten van het bestaan.
- Door die omzetting van de lening in een gift geldt de uitkering in het jaar van omzetting (jaar T+1) fiscaal als inkomen en daardoor ook als inkomen voor de toeslagen. Dit wordt ook wel 'papieren inkomen' genoemd, omdat de uitkering in feite is ontvangen in het voorgaande jaar (jaar T).
- Het gevolg is dat bij een berekening van het recht op toeslagen in het jaar T+1 niet alleen het feitelijk inkomen (een uitkering, uit werk, of als zelfstandige) wordt meegeteld maar daarbovenop ook het papieren inkomen. Dit 'hogere' inkomen zorgt voor minder recht op toeslagen, of zelfs dat het recht geheel vervalt. Naast het verliezen van het recht op toeslagen zorgt de problematiek ook voor terugvorderingen van 'teveel ontvangen' toeslagen.

Kamervragen en Nationale Ombudsman

- Naar aanleiding van Kamervragen is eind 2013 toegezegd te kijken of een oplossing mogelijk is voor deze problematiek. Mogelijke oplossingen voor deze problematiek zijn in het voorjaar van 2014 ambtelijk besproken door Financiënen, SZW en vertegenwoordigers van de G4. Dit heeft niet tot een 'gedragen' oplossing geleid.
- De Nationale Ombudsman heeft eind 2014 aandacht gevraagd voor het oplossen van de problematiek. Financiënen heeft de ombudsman op de hoogte gehouden van de behandeling van de problematiek.
- De Ombudsman heeft ook verzocht lopende gevallen, waarvan de uitkering reeds is omgezet in een gift, tegemoet te komen. Financiënen heeft gezien de wettelijke systematiek geen mogelijkheid hieraan tegemoet te komen, gezien de vastgestelde regels is het inkomen correct vastgesteld.
- De Ombudsman heeft Financiënen laten weten nu spoedig een reactie te verwachten.

Patstelling Gemeenten en Financiënen

- De gemeenten (zoals verzameld in het Bbz Platform) hebben een oplossing voorgesteld waarbij een oude overgangsregeling voor de huurtoeslag om bepaalde inkomensbestanddelen buiten beschouwing te laten wordt uitgebreid voor de Bbz groep. De grootste problemen doen zich namelijk voor bij de huurtoeslag. Financiënen wijst dit af vanwege de precedentwerking en de uitvoeringslasten die een dergelijke uitzondering met zich mee zou brengen. Ook vanuit Wonen en Rijksdienst is er geen medewerking voor deze oplossingsrichting.
- Financiënen stelt een andere oplossing voor: eindheffing over de Bbz-uitkering. Dit betekent dat de werkgever (hier de gemeente) belasting afdraagt in plaats van de werknemer (de uitkeringsgerechtigde). De uitkering (loon) waarover een eindheffing wordt betaald behoort niet tot het loon van de uitkeringsgerechtigde (werknemer) en behoort dus ook niet tot zijn verzamelinkomen voor het toetsingsinkomen van toeslagen. Op deze manier is er in jaar T+1 geen 'papieren inkomen' meer, dat van invloed is op het recht op toeslagen.
- Anderzijds zorgt de eindheffing ervoor dat voor een deel van de Bbz uitkeringsgerechtigden een voordeel waar ze tot nu toe van genieten (nl de afdracht

over de uitkering) kwijtraken. Per (voormalig) uitkeringsgerechtigde kan dit zo'n € 2000,- eenmalig aan inkomsten schelen op jaarbasis. Dit bedrag komt bovenop het netto gegarandeerde bijstandbedrag.

- Uit een vorige week gehouden informeel overleg blijkt dat door dit nadeel de grootste groep gebruikers van het Bbz gedupeerd zal worden. Een 'educated guess' geeft aan dat wat een oplossing kan zijn voor maximaal zo'n 1500 mensen er voor zorgt dat er ruim 3000 mensen nadeel ondervinden. En die laatste, grotere groep is juist de groep die dankzij het voortbestaan van de onderneming weer de uitkering uitstroomt. De gemeenten willen deze groep graag de extra financiële bijdrage laten behouden en zijn dan ook zeker géén voorstander van deze oplossing. Te meer daar deze oplossing een aanpassing van de ICT systemen van gemeenten vraagt.
- Daarmee is er een patstelling; de beste oplossing voor alle partijen is hier niet te vinden.

Hoe verder?

- Op dit moment is er dus helaas nog steeds geen oplossing. Op ambtelijk niveau wordt met Financiën samengewerkt om tijdens het reces te werken aan een nota over het vervolg die zowel aan u als aan de staatssecretaris van Financiën wordt voorgelegd.
- In de praktijk zijn overigens in individuele gevallen al wel oplossingen gevonden: zowel vanuit individuele belastinginspecteurs is wel eens kwijtschelding verleend als vanuit sommige gemeenten wordt de bijzondere bijstand gebruikt ter compensatie van de 'teveel ontvangen' (en weer) terugbetaalde toeslag. Dit lijkt een beetje op het wiskundige 'min en min is plus': we weten dat wat er misgaat een onbedoeld effect is van de samenloop van twee regelingen en voor het oplossen daarvan gebruiken we mogelijkheden/ instrumenten die hiervoor formeel gezien niet mogen worden ingezet.

Inbreng richting Nationale Ombudsman

- Door een samenloop van regelingen ontstaat een onbedoelde situatie, dat is duidelijk.
- Hoe zeer dit ook duidelijk is en door alle partijen erkend wordt, dat wil helaas niet altijd zeggen dat er daarmee ook een goede oplossing vorhanden is.
- Vooralsnog blijkt dat bij alle opties óók groepen mensen slechter af zullen zijn dan nu het geval is.
- Omdat de Bbz onder mijn verantwoordelijkheid valt trek ik me dit zeker aan. Mijn medewerkers zijn in overleg met zowel Financiën als met gemeenten.
- Zodra dit resultaten oplevert zal men u vanuit Financiën hiervan zo spoedig mogelijk op de hoogte brengen.

8626

Besproken LB 3/7

Ministerie van Sociale Zaken en
Werkgelegenheid

RUBRICERING

Minister en Staatssecretaris

Directie Wetgeving,
Bestuurlijke en Juridische
Aangelegenheden
Afdeling JA - Bijstand,
Bedrijfsjuridisch en Subsidies

Contactpersoon

Datum

Onze referentie
2015-0000158218

nota

Kennismaking Nationale ombudsman

Akkoord SG/DG

1 Status nota

Ter voorbereiding

2 Aanleiding

Op 2 juli a.s. heeft u een kennismakingsgesprek met de nieuwe Nationale ombudsman (No), Reinier van Zutphen. Ten behoeve daarvan bevat deze nota met bijlagen informatie over de No en een aantal specifieke SZW-dossiers die aan de orde zouden kunnen komen in het gesprek.

3 Beslispunten/advies/beslistermijn

Bent u akkoord indien de SZW-contactpersoon voor de Nationale ombudsman [REDACTED] bij het gesprek aanwezig is?

4 Kernpunten

De bijdragen van de betreffende directies zijn opgenomen in de volgende bijlagen:

1. Algemene informatie over de No
2. CV Reinier van Zutphen
3. Fraudewet
4. Problematiek papieren inkomen ogv Bbz
5. Afkoopsom klein pensioen
6. Beslagvrije voet
7. Leges voor bezwaarprocedure bij UWV en SVB
8. Inkomstenverrekening WWZ per 1 juli
9. Basisexamen inburgering buitenland (Jaarbrief DUO)

Van de onder 3 t/m 9 genoemde onderwerpen heeft de No aangegeven dat hij deze aan de orde wil stellen, (bij monde van een medewerker (3 t/m 8), dan wel via de jaarbrief aan DUO (9)).

Hieronder worden een aantal onderwerpen uitgelicht die u aan de orde zou kunnen stellen of waarvan de inschatting is dat de No deze zeker aan de orde zal willen stellen.

Van Zutphen

**Directie Wetgeving,
Bestuurlijke en Juridische
Aangelegenheden**
Afdeling JA - Bijstand,
Bedrijfsjuridisch en Subsidies

Datum

Onze referentie
2015-0000158218

Mogelijke opstelling

Fraudewet

Modelijke opstelling

Papieren inkomen Bbz

Mensen die een Bbz-uitkering hebben gehad kunnen in het jaar dat de uitkering definitief wordt toegewezen onbedoeld (een deel van) hun recht op toeslagen verliezen door de ongelukkige samenloop van de Bbz-regeling en de fiscale- en toeslagen wetsystematiek. Dit betreft maximaal 1500 personen. Naar aanleiding van Kamervragen is eind 2013 toegezegd te zoeken naar een oplossing. Ambtelijk overleg in 2014 is geëindigd in een patstelling tussen Fin en G4. De No heeft eind 2014 aandacht gevraagd voor deze problematiek.

Mogelijke opstelling

- Door een samenloop van regelingen ontstaat een onbedoelde situatie, dat is duidelijk.

- Hoe zeer dit ook duidelijk is en door alle partijen erkend wordt, dat wil helaas niet altijd zeggen dat er daarmee ook een goede oplossing vorhanden is.
- Vooralsnog blijkt dat bij alle opties óók groepen mensen slechter af zullen zijn dan nu het geval is.
- Omdat de Bbz onder mijn verantwoordelijkheid valt, trek ik me dit zeker aan. Mijn medewerkers zijn in overleg met zowel Financiën als met gemeenten.
- Zodra dit resultaten oplevert zal men u vanuit Financiën hiervan zo spoedig mogelijk op de hoogte brengen.
- In de praktijk zijn overigens in individuele gevallen oplossingen gevonden: belastinginspecteurs hebben kwijtschelding verleend en vanuit sommige gemeenten wordt de bijzondere bijstand gebruikt ter compensatie van de 'teveel ontvangen' (en weer terugbetaalde) toeslag. Dit lijkt een beetje op het wiskundige 'min en min is plus': we weten dat wat er misgaat een onbedoeld effect is van de samenloop van twee regelingen en voor het oplossen daarvan gebruiken we mogelijkheden/ instrumenten die hiervoor formeel gezien niet mogen worden ingezet.

**Directie Wetgeving,
Bestuurlijke en Juridische
Aangelegenheden**
Afdeling JA - Bijstand,
Bedrijfsjuridisch en Subsidies

Datum

Onze referentie
2015-0000158218

Afkoop klein pensioen

Mogelijke opstelling

**Directie Wetgeving,
Bestuurlijke en Juridische
Aangelegenheden**
Afdeling JA - Bijstand,
Bedrijfsjuridisch en Subsidies

Datum

Onze referentie
2015-0000158218

PGB

Mogelijke opstelling

B.1.3.10 Tegemoetkoming ouders

Uitgaven begrotingsgefinancierd artikel 10 (x € 1.000)						
	2015	2016	2017	2018	2019	2020
Stand ontwerpbegroting 2015	5.389.722	5.348.967	5.307.978	5.286.704	5.263.602	5.243.347
Mutatie 1e suppletaire begroting 2015	-10.566	16.266	36.147	40.074	44.345	46.916
Nieuwe mutaties:						
1. Nader afrekening over 2015	1.238					
2. Geen woonlandbeginsel Marokko	2.300	1.200	.1800	1.700	1.600	1.500
3. Ongedaan maken effect kwijtschelding BBZ		1.600	1.600	1.600	1.600	1.600
4. Kinderbijslag Caribisch Nederland		1.740	1.740	1.740	1.740	1.740
Stand ontwerpbegroting 2016	5.382.694	5.369.773	5.349.265	5.331.818	5.312.887	5.295.103

1. Begrotingsgefinancierde regelingen worden gedurende het jaar aan uitvoeringsinstanties bevoorschot en achteraf exact afgerekend. De nabetaling over 2014 heeft betrekking op de AKW.
2. Als gevolg van een uitspraak van het Hof van Den Haag mag op de WKB het woonlandbeginsel niet toegepast worden voor Marokko en bestaande rechten moeten geëerbiedigd worden.
3. Het ongedaan maken van de effecten kwijtschelding inkomensafhankelijke toeslagen BBZ.
4. Budgettair effect van het omvormen van de bestaande kinderkorting naar een kinderbijslagregeling Caribisch Nederland.

Ontvangsten begrotingsgefinancierd artikel 10 (x € 1.000)						
	2015	2016	2017	2018	2019	2020
Stand ontwerpbegroting 2015	237.589	241.563	242.870	241.600	240.568	240.175
Mutatie 1e suppletaire begroting 2015	-330	-1.984	-1.894	-688	71	367
Nieuwe mutaties:						
1. Restituties	2.100					
Stand ontwerpbegroting 2016	239.359	239.579	240.976	240.912	240.639	240.542

1. De restituties hebben betrekking op verrekeningen inzake betaalde riksvergoedingen TOG, TOG+ en WKB in 2014.

De minister van Sociale Zaken en Werkgelegenheid
Postbus 90801
2509 LV DEN HAAG

Postadres
Postbus 93122
2509 AC Den Haag
Bezoekadres
Bezuidenhoutseweg 151
2594 AG Den Haag
Tel: (070) 356 35 63
Fax: (070) 360 75 72
10.2.8@nationaleombudsman.nl
www.nationaleombudsman.nl
Doorkiesnummer
[REDACTED]
Datum
30 SEP 2015
Ons nummer
201401362
Uw brief
Uw kenmerk
Bijlagen
1
Behandelend medewerker
[REDACTED]
Onderwerp
Papieren inkomen

Geachte heer Asscher,

Vandaag heb ik een brief gestuurd aan de Vaste Commissie voor Financiën Tweede Kamer der Staten-Generaal over de problematiek rond het zogenaamde papieren inkomen. Zie de zorgenbrief van mijn ambtsvoorganger aan de staatssecretaris van Financiën van 1 december 2014 en diens reactie daarop van 13 juli 2015.

Om u te informeren stuur ik u een afschrift van de brief.

Hebt u hierover nog vragen, dan kunt u contact opnemen met [REDACTED] [REDACTED]. U kunt hem bereiken op bovenstaand doorkiesnummer.

Met vriendelijke groet,
de Nationale ombudsman,

Reinier van Zutphen

De heer P.J. Duisenberg
Voorzitter Vaste Commissie voor Financiën
Tweede Kamer der Staten-Generaal
Postbus 20018
2500 EA DEN HAAG

Postadres
Postbus 93122
2509 AC Den Haag

Bezoekadres
Bezuidenhoutseweg 151
2594 AG Den Haag

Tel: (070) 356 35 63
Fax: (070) 360 75 72
102.0@nationaleombudsman.nl
www.nationaleombudsman.nl

Doorkiesnummer

[REDACTED]
Datum 20 SEP 2015

Geachte heer Duisenberg,

Graag vraag ik uw aandacht voor een voorbeeld van de overheid die met de ene hand geeft en de andere neemt. De pijn waarmee dit voor sommige burgers gepaard gaat, laat zich het beste uitdrukken in wat zij zelf aan mij laten weten:

"...ik hoop dat u iets kunt bereiken. Ik word er moedeloos van. Hoe moeilijk kan het zijn, komt nog bij dat [mijn cliënt] geen cent speling heeft dus dan valt hij in schuldsanering terwijl ik al jaren bezig ben om juist alles in de hand te houden zodat dat allemaal niet hoeft. Van deze onduidelijkheid wordt zelfs een rationeel denkend mens hartstikke gek, laat staan iemand die al worstelt met emotionele stoornissen."

Ons nummer

201401362

Uw brief

Uw kenmerk

Bijlagen

2

Behandelend medewerker

Onderwerp

'Papieren inkomen'

De Nationale ombudsman heeft de staatssecretaris van Financiën en de minister van Sociale Zaken en Werkgelegenheid aangespoord tot het vinden van een oplossing, maar stuit nu op de grenzen van zijn bevoegdheid.

Om wie en wat gaat het?

Zelfstandigen die financieel in de knel zitten, kunnen van hun gemeente een lening krijgen: die kan dienen als bedrijfskapitaal of voorzien in de kosten van levensonderhoud. Dit is de zogenaamde *leenbijstand* (op basis van het Besluit bijstandverlening zelfstandigen 2004). De gemeente kan de lening achteraf deels omzetten in een 'bedrag om niet'. Het gaat dan in feite om een kwijtschelding. Dit gebeurt in de gevallen dat het bedrijf toch niet levensvatbaar bleek te zijn.

Wat is het probleem?

Het probleem voor de zelfstandige ontstaat bij de omzetting. De Belastingdienst ziet deze namelijk als inkomen. Het is echter 'papieren inkomen' omdat de omzetting als zodanig niet tot een betaling leidt. Het 'papieren inkomen' werkt

Ons nummer

201401362

2

door in de grondslag van inkomensafhankelijke regelingen, zoals toeslagen, en heeft dus het reële gevolg dat het recht op dergelijke inkomensondersteuning (vrijwel) geheel vervalt.

Terwijl de lening door de gemeente bedoeld was om zelfstandigen vooruit te helpen, raken zij als dat niet lukt, door de Belastingdienst opnieuw achterop. Niet zelden moeten zij aanzienlijke bedragen terugbetalen. Dit kan er toe leiden dat zij in het jaar van kwijtschelding in betalingsnood komen en zelfs onder de bijstandsnorm zakken.

Ook ontstaat rechtsongelijkheid. Gemeenten gaan namelijk verschillend om met dit probleem. Sommige gemeenten bieden een oplossing aan deze burgers door te voorzien in een 'bijzondere bijstand'. Feitelijk betaalt de gemeente dus de terugvordering van de toeslagen die het gevolg is van het 'papieren inkomen'. Andere gemeenten bieden geen oplossing.

Structurele oplossing blijft uit

Teleurstellend is dat tot op heden van een structurele oplossing geen sprake is. Een juiste wetstoepassing leidt hier tot een uitkomst die niemand wil. Ambtenaren en rechters die de problematiek willen oplossen, lopen tegen de grenzen van hun bevoegdheden aan. Ook in de Tweede Kamer is hierover in 2013 gesproken. De toenmalige staatssecretaris van Financiën heeft toen toegezegd de mogelijkheid van een oplossing te onderzoeken. Dat heeft nog niet geleid tot een oplossing.

De Nationale ombudsman zelf ontvangt over deze problematiek al enkele jaren veel klachten en signalen van burgers, sociaal raadslieden en gemeenten, die duidelijk maken dat deze burgers ernstig in de problemen raken. Dit was aanleiding voor een (zorgen)brief (d.d. 1 december 2014) aan de betrokken bewindslieden. Daarin werden zij aangespoord voor alle gevallen (nu en toekomstige) een regeling te treffen. Ook dat heeft niet tot een oplossing geleid.

Kortom, de problemen voor deze burgers blijven onverkort bestaan. Daarmee schiet de overheid ernstig tekort jegens hen. Naast de financiële problemen die zij hebben, ondervinden zij in toenemende mate de impact van de onzekerheid of er ooit een oplossing wordt gevonden. Ik kan hun geen goed antwoord (meer) geven op de vraag waarom een oplossing uitblijft.

Ons nummer

201401362

3

Tot slot

Ik ben van mening dat er mogelijkheden liggen voor een structurele oplossing. De staatssecretaris van Financiën heeft zijn redenen om voor de al aangedragen oplossingen niet te kiezen, maar komt evenmin met een andere oplossing. Ik ben van harte bereid uw commissie hierop een nadere toelichting te geven.

Een afschrift van deze brief is gestuurd aan de staatssecretaris van Financiën en de minister van Sociale Zaken en Werkgelegenheid. In de bijlagen treft u aan de aan de bewindslieden gestuurde zorgenbrief en de reactie daarop.

Met vriendelijke groet,
de Nationale ombudsman,

Reinier van Zutphen

Reinier van Zutphen